

VĚSTNÍK
AMG

2 / 2024

*Muzea
a audiovizuální
technika*

Ztrácíme pocit a vědomí svého místa v krajině, v prostředí – i v životě.

rganismus (pra)lesa stojí na harmonii všech jeho složek.

Lesu je jedno, kdo je ho h spodářem, reaguje pouze na přímé vlivy a změny podmínek jeho přirozené existence.

Muzeum Krkonoš

Osvětlení Návštěvnického centra KRMAP ve Vrchlabí
www.etna.cz

etna
iGuzzini

foto: Ester Havlová

Jak jsem potk(áv)al audiovizi

Mé první setkání s audiovizuálním programem spadá do období vrcholného „reálného socialismu“ na počátku 80. let 20. století. Čerstvě renovované výstavní prostory Okresního muzea Mladá Boleslav byly využity pro expozici družby Středočeského kraje a Moskevské oblasti, vytvořenou tehdy monopolní firmou Výstavnictví Praha. Její součástí byl i audiovizuální program, přinášející obrazové informace o úspěších obou regionů na poli průmyslové výroby, zemědělství, společenských a přírodních věd, a zejména o jejich vzájemných vztazích v různých oblastech. Vše probíhalo prostřednictvím soustavy cca dvaceti diaprojektorů vyrobených v NDR. Dle původní představy tvůrců expozice, a především jejich zadavatelů z Krajského výboru KSČ a Krajského národního výboru, se zde měly plynule střídát kolektivní návštěvy z podniků, zemědělských družstev, škol, organizací v rámci Národní fronty a snad i ojedinelých turistů. Po počátečním nadirigovaném zájmu však návštěvnost neustále klesala a ve 2. polovině 80. let dosáhla téměř nulové úrovně. Audiovizuální program přitom fungoval pouze třikrát: 1. Při slavnostním otevření expozice; 2. Při zkoušce před společnou návštěvou českých a sovětských funkcionářů; 3. Při vlastní návštěvě. Při premiéře i dvou reprízách se všichni „obsluhovatelé“ v počtu tří osob patřičně zapotili, protože diaprojektory se zasekávaly a odmítaly pokračovat v promítání důležitých a ideologicky bezchybných snímků. Již řadu let před slavnou hláškou z filmu *Pelíšky* jsme si proto říkali: „*Kde soudruzi z NDR udělali chybu?*“

Koncem 80. let jsem rovněž zaznamenal několik málo případů využití hologramů, zejména v tehdejšímu Muzeu SNB na Karlově. Prvotní nadšení z tohoto technického zázraku však bylo záhy vystřídáno ztrátou iluzí, neboť konečný výsledek ani dosah neodpovídaly vynaloženým nákladům.

Skutečný nástup audiovizuálních systémů a programů nastal až na přelomu tisíciletí a jejich kvalita i počet se stále rozšiřuje. Jsem přesvědčen, že zároveň více nabývá platnosti zásada, že základním prvkem prezentační činnosti muzeí zůstávají sbírkové předměty, zatímco technické vymoženosti pouze slouží k tomu, aby zprostředkovaly a doplňovaly potřebné informace a vědomosti.

Na závěr si dovolím nepřesnou citaci jednoho ze zákonů profesora Murphyho: „*Čím složitější zařízení, tím snadněji se porouchá.*“ Takže budme střídmi i v oblasti audiovizuální techniky!

LUDEK BENEŠ
ČESTNÝ ČLEN AMG

Obsah

- [Téma / Muzea a audiovizuální technika](#)
- 4 **Role AV technologií v muzeu** / M. Burian
6 **Audiovizuální průvodce v muzeu** / P. Douša
7 **AV technika v ústeckém muzeu**
/ V. Houfek, M. Novák
9 **Portál do lesa** / K. Kuligová
10 **Revize vize** / J. Klementová
11 **Dvacet let audiovizuální expozice**
/ K. Habartová, M. Burdychová
13 **Rozvoj IT a nové expozice** / M. Souček
[200 let českého muzejnictví](#)
15 **Dvojnásobné výročí** / I. Spitzer Ostřanská
[Recenze](#)
16 **Jménem zákona klidně i proti zákonu?** / L. Lexa
[Právní poradna AMG](#)
18 **Archivnictví a spisová služba**
/ D. Flutka, L. Vašíček
19 [Zápis ze zasedání Senátu AMG](#)
[Otázky pro nové ředitele](#)
24 **Filip Lýsek, Jihočeské muzeum v Českých
Budějovicích** / E. Dittertová
[Personálie](#)
25 **Muzeum jako volba i osud**
/ Z. Kuchyňka, L. Beneš
[Z činnosti AMG](#)
27 **Muzeum škoře / Škola muzeu**
/ J. Králová, I. Vachková
27 **Péče o archeologické dědictví v lesním prostředí**
/ D. Vnoučková
28 **Obuv a oděvní doplňky z usní v perspektivě dějin
módy** / P. Mertová
[Zprávy](#)
29 **Proměny muzejního výstavnictví 1990–2020**
/ I. Kocichová
30 **Data o archeologickém kulturním dědictví**
/ J. Čáni
30 **Laboratoř muzejního vizuálu** / M. Mikulášková
[Nekrolog](#)
31 **Za Monikou Tauberovou** / J. Pohunek
33–42 [Kalendárium výstav](#)

Téma příštího čísla 3 / 2024:

Gloria musaealis
2023

Muzea a audiovizuální technika

Role AV technologií v muzeu

MICHAL BURIAN

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV PRAHA

Při tvorbě nové expozice Armádního muzea Žižkov byla jednou z velmi důležitých otázek role, jakou v ní budou hrát audiovizuální prostředky. Každým rokem přicházejí s neustávajícím vývojem těchto technologií další a další možnosti jejich využití. Vznikají expozice, které jsou na AV technologiích doslova založeny, i takové, které jejich význam téměř opomíjejí. Mají muzea lákat zejména mladé návštěvníky prostřednictvím herní grafiky, na niž jsou zvyklí z obrazovek svých počítačů, nebo

konzervativně lpět na tradičním pojetí svých expozic? Jak nalézt klíč k ideálnímu sladění směřování pozornosti návštěvníka k vypovídací hodnotě samotných unikátních exponátů a využitím moderních technologií?

Autorský tým VHÚ absolvoval během přípravných prací celou řadu konzultací se zástupci muzeí, která v posledním desetiletí prošla obdobnou rekonstrukcí nebo vznikla „na zelené louce“ jako zcela nové instituce. Důležité byly nejen zkušenosti muzejních pracovníků, ale i reakce

návštěvníků. Krátce před začátkem prací na projektu se stalo v roce 2014 pomyslným etalonem možností využití AV technologií varšavské Muzeum dějin polských Židů POLIN. Moderní instalace vypráví příběh za pomoci působivé scénografie a velkého množství AV prostředků. Jelikož se nejedná o tradiční sbírkotvornou instituci, tvoří exponáty de facto spíše doplněk vyprávění. Zcela odlišným příkladem je nová expozice Imperiálního válečného muzea v Londýně. Zde se naopak jedná o jednu z klasických sbírkotvorných institucí založenou v roce 1917 pro připomínání padlých z, v té době ještě probíhající, 1. světové války. Budova i expozice prošly nákladnou rekonstrukcí a stejně jako varšavské muzeum byly návštěvníkům zpřístupněny v roce 2014. Kdo z příznivců vojenské historie znal původní uspořádání prezentující tisíce unikátních exponátů, byl výsledkem rekonstrukce zaskočen. Instalace 2. světové války prakticky zanikla a nová expozice 1. světové války, slavnostně otevřená při příležitosti 100. výročí jejího vypuknutí, prezentovala pouze nepatrný zlomek předmětů vystavovaných v původních sálech. Hlavní slovo dostaly audiovizuální prostředky. Vzhledem

Foto: Archiv VHÚ

k tomu, že uvedené výročí iniciovalo v oboru vojenského muzejnictví celou řadu rekonstrukcí stávajících expozic či dokonce vznik zcela nových, bylo velmi poučné, seznámit se s různými přístupy jednotlivých autorských týmů. Připomínka bojů na západní frontě tak mimo jiné přinesla nové expozice Muzea flanderských polí v belgických Yprech a Verdunského památníku či nové Muzeum Velké války ve francouzském Meaux.

Všechny výše uvedené příklady jsou pochopitelně jen kapkou v moři, současně ale byly pro muzejní pracovníky VHÚ důležitými ukázkami, jak lze využít moderní technologie k dosažení cíle, ke kterému směřovali. Jednotlivé přístupy se vzájemně velmi lišily. Zkušenost s expozicí v Londýně například ukazovala, že umístění interaktivních prvků na začátek instalace zásadně omezuje ve dnech s vyšší návštěvností průchodnost a vytváří tak nepříliš vstřícné prostředí. Bez zajímavosti nebylo ani sledovat zaujetí návštěvníků velkoplošnými projekcemi, které stavěly sbírkové předměty do statické druhořadé role. Muzeum v Meaux naopak vítá působivou AV projekcí, následně ale nechává prostor vyniknout jedné z nejcennějších sbírek prvoválečných artefaktů na světě. Autoři expozice v Yprech se zaměřili na interaktivitu napomáhající pochopit prožitek válečné generace a prostřednictvím audiovizuálních technologií podpořili vypovídací hodnotu jednotlivých exponátů. Ve Verdunu pracovali v rámci velkoplošné projekce s působivou kombinací scénických prvků s historickými fotografiemi a výtvarným uměním.

Autorský tým Armádního muzea Žižkov měl od samého počátku jasno v tom, že středobodem expozice budou unikátní předměty ze sbírky VHÚ. Nejprve bylo třeba dospět ke shodě o roli AV prostředků. Nezastupitelnou funkci mají samozřejmě interaktivní dotekové obrazovky, bez nichž by nebylo možné dát odborněji zaměřené

Foto: ARCHIV VHÚ

části návštěvníků prostor získat řadu doplňujících informací. Současně ale představují díky nejružnějším kvízům a hrám významný prvek práce s nejmladším publikem. Mnoho desítek hodin konzultací směřovalo k hledání cest, jak využít současné technologie k přiblížení historických událostí návštěvníkům, aniž by jimi byli zahlceni a přestali vnímat hlavní roli muzea, tedy prezentaci dochovaných artefaktů, které se v mnoha případech přímo účastnily klíčových událostí z naší historie. Postupně vznikly speciální vitríny vyprávějící prostřednictvím monitorů a směrových reproduktorů příběhy nejcenějších sbírkových předmětů, doprovodné velkoplošné projekce i zákop z 1. světové války využívající kouřových efektů či 3D projekce. Do tohoto procesu se postupně zapojili uznávaní režiséři dokumentárních filmů Jakub Tabery a Michael Kaboš, jejichž zkušenosti a cenné rady pomáhaly dotvářet celkový výsledek. Reakce zahraničních i domácích návštěvníků na zvolenou koncepci, která doplňuje exponáty pomocí AV technologií o emoce a prožitek, je mimořádně pozitivní.

Tvorba každé expozice bude konfrontována s novými možnostmi, které audiovizuální technologie skýtají. Díky jejich rychlému vývoji se otevírají

donečadva nemyslitelné či finančně nedostupné cesty k zaujetí návštěvníka. V poslední době se zdá, že se ustálily dvě základní cesty – nově vzniklé instituce, které nedisponují rozsáhlým sbírkovým fondem, se logicky orientují na prezentaci s maximálním využitím současných AV technologií. Zatímco klasické sbírkotvorné organizace se z této cesty vracejí k tradičnějšímu pojetí expozic s důrazem kladeným na exponáty a nahrazujícím kvantitu sdělení prostřednictvím AV technologií její kvalitou. Obě cesty mají své plusy i mínusy, příznivce i odpůrce. Jejich společným cílem je ale zaujetí a poučení návštěvníka a v ideálním případě jeho opětovná návštěva. ■

Foto: ARCHIV VHÚ

Audiovizuální průvodce v muzeu

PAVEL DOUŠA

NÁRODNÍ ZEMĚDĚLSKÉ MUZEUM

Naše současné světy jsou bytostně spjaty s multimédií a jakákoliv osobní návštěva konkrétního místa (úřad, supermarket, památka, letiště) je vlastně již neodmyslitelná bez propojení s nimi. To se týká také světa muzeí a galerií. I zde, ne-li častěji než jinde, se neustále objevují nové technologie, které pomáhají posouvat komunikaci mezi obsahem expozic a návštěvníky. Jsou neodmyslitelnou součástí většiny výstav.

Je mnoho cest, na kterých lze narazit na „multimédia ve výstavě“ i proto, že bývají často muzejníky používány a zaměňovány s „novými“ nebo „digitálními“ médii. Od analogových či digitálních filmů máme dnes před sebou celou škálu navigačních systémů, kiosků, terminálů, brýlí a dalších rozhraní. To, že jejich valná většina kdysi končila neuplatněna v rozích muzejních chodeb s nápisem „mimo provoz“ je dávno minulostí. Zhruba od roku 2010 se totiž konečně začalo

pracovat na tom podstatném (jak jsme si uvědomili až později) a tím je standardizace platform, softwaru, obsahu a dat. Teprve tento krok znamená pro muzea obrovskou příležitost ve zpřístupnění sbírek a ve využití moderních technologií v prezentaci a komunikaci.

Vedle nejzákladnějšího multimedialního prvku, kterým je video a jeho obrovský potenciál přenést až 95 % procent sdělení návštěvníkovi, na rozdíl od pouhých 10 % čteného textu na panelu, stojí zvuk a audio stopy, které pomáhají muzejníkům dotvořit prostředí výstavy. A to především v jakékoliv světové řeči. Instalaci si zahraniční návštěvník může přizpůsobit nebo prožít ve „svém“ jazyku, kterému rozumí. Další výhodou je, že zvuková stopa může být vytvořena a použita pro společný vjem nebo pro jednotlivého posluchače. Doba, kdy součástí požadavků veřejných zakázek muzeí na zhotovitele výstavy bylo

použití max. dvou ovladačů tak, aby spuštění multimédií kustodi zvládli, je dávno pryč a ze ztracených přístrojů by se dala vybudovat sbírka. Serverové nastavení, čidla a senzory jsou běžnou součástí výstav.

Zapojení multimédií a audiovizuální techniky s sebou přineslo nové přístupy do výstavního provozu, rozšíření hranic prezentovaného obsahu, ale také vyšší nároky na rozpočet a zapojení nových profesí do tvorby instalací. Nejde jen o technickou podporu systémů, ale o specialisty multimediálního obsahu či 3D designéry a mnohé další. Nové technologie jsou místem, kde se prolíná odborný obsah, umění a design. Cesta dále pokračuje k podcastu, využití herních doplňků a gamifikaci a rozšířené realitě (AR), virtuální realitě (VR) či smíšené realitě (MR).

Připomeňme fenomén, který se bude dále rozvíjet. V tuto chvíli jde o mobilní telefony, přístroje, které jsou nedílnou součástí většiny návštěvníků a vlastně i jejich osobnosti. Model BYOD (Bring your own device) rychle převálcoval půjčování tabletů či jiných přístrojů. Dnešní mobil obsahující Wi-Fi, Bluetooth, světelný senzor, fotoaparát, kameru, nástroj rozpoznávání obrázků, zoom, mikrofon, reproduktor, LiDAR a další technologické novinky umožňuje vytvářet participativní prostředí, zpřístupňovat obsah bez ohledu na omezení a potřeby návštěvníků a interpretovat či personalizovat sdělení výstavy. Tak jako jsme v minulosti definovali cílové skupiny a jejich motivace je dnes mobilní telefon a jeho funkce často využívaným rozhraním a může nám pomoci tisíci způsoby.

Specifickou technologií je digitální audiovizuální průvodce, který se stává stále populárnější součástí moderních instalací.

Podívejme se na konkrétní výhody a několik příkladů z praxe ukazující, jakým způsobem naše muzea využívají k obohacení svých projektů digitální

Využití audiovizuální techniky v expozici *Voda v krajině*

FOTO: ARCHIV MUZEA

průvodce a audiovizuální techniku, jež je přímo v kapsách téměř všech návštěvníků – chytrý telefon.

Důležitým aspektem je přístup k datům a informacím. Digitální technika může poskytnout detailnější údaje o vystavených předmětech, a to jak pomocí delších textů, zvukových záznamů, videí, kvízů, ale i prostřednictvím prvků rozšířené reality. Dává možnost nabídnout na stejné trase odlišný obsah různým skupinám. Typickým příkladem je vytvoření trasy pro dospělé s více fakty a trasy pro děti např. ve stylu pohádky. Díky tomu je možné cíleně oslovit konkrétní segment návštěvníků, a to nejen podle věku. Tuto možnost využil například projekt Cosmos Discovery.

Dalším důležitým aspektem je jazyková dostupnost audiovizuálních průvodců. Obsah lze pomocí nástrojů umělé inteligence přeložit do populárních světových jazyků doslovně na jedno kliknutí myši, což umožňuje rychle si oslovit nové publikum. Tímto způsobem muzea rozšiřují svůj dosah a oslovují více návštěvníků z různých zemí. Zároveň je jejich prostřednictvím možné kompenzovat nedostatek živých průvodců v daném jazyce, zejména u organizovaných skupinových prohlídek. Ve výsledku tak návštěvníci, kteří mluví třeba pouze anglicky, nemusí čekat na prohlídku v angličtině, ale díky digitálnímu průvodci se mohou připojit k jakékoliv skupině v čase, který jim nejlépe vyhovuje.

Největší výzvou a přínosem je správa obsahu. Přes technické a technologické otázky, infrastrukturu, rozpočet, sestavení týmu se v muzeích konečně tematizuje CMS (Content Management System), což je systém pro správu obsahu, bez kterého je např. zapojení digitálních dat do menších či velkých výstav neudržitelné. Kurátoři, editoři, lektori mohou technologie využít k tomu, aby postupně doplňovali a aktualizovali informace. Každý exponát je možné opatřit unikátním QR kódem nebo NFC tagem,

který vede k příslušnému obsahu v mobilní aplikaci s digitálním průvodcem, bez nutnosti využití velké informační plochy nebo soustavného dotisku.

Specifickou vlastností digitálních průvodců je schopnost měřit chování a preference návštěvníků, kteří si stáhnou a používají aplikaci. Díky tomu je možné zjistit, které exponáty nejvíce (ne)zajímají konkrétní skupiny, odkud návštěvníci pocházejí, jakým jazykem mluví, dokonce i jejich věkovou strukturu.

Tato možnost využití může být cenná pro marketingové účely, ale

také pro lepší pochopení potřeb návštěvníků. Digitální průvodce tak může sloužit nejen jako pomocník při prohlídce, ale i jako nástroj pro zlepšování a personalizaci budoucích výstav. S využitím existujících globálních platform odpadá nutnost investic do hardwaru nebo vývoje a starosti s údržbou vlastní průvodcovské aplikace. Technologie platform jsou uživatelsky přívětivé a nahrazují klasickou a provozně náročnou audiovizuální techniku. Vytvořit jednoduchého digitálního průvodce lze již během pár hodin. ■

AV technika v ústeckém muzeu

VÁCLAV HOUFEK / MARTIN NOVÁK
MUZEUM MĚSTA ÚSTÍ NAD LABEM

V obecném slova smyslu AV techniku užívají muzejníci v Ústí nad Labem již více než sto let. Zvláště ve 20. a 30. letech 20. století byla častou a oblíbenou formou prezentace muzejní práce přednáška se „světelnými obrazy“, tedy diapozitivy. Prostor pro nové technologie se otevřel plně od roku 2011 po generální rekonstrukci muzea. To, aby se zvuk a obraz staly samostatným sdělením, které má především emocionálně oslovit a zaujmout návštěvníka, se podařilo poprvé uskutečnit na dvou výstavách v roce 2013.

Na výstavě „Bitva u Chlumce 1813“ se vedle klasické statické historické instalace řešil problém, jak návštěvníkům přiblížit dynamický a dramatický rozměr válečných událostí. Výtvarník Richard Loskot navrhl jednoduché řešení, kdy se do prostoru zatemněné místnosti zavěsily lehké záclony, na které se promítaly válečné scény z historických

rekonstrukcí napoleonských válek, doprovázené adekvátním zvukovým pozadím. Dynamičnost projekce zdůraznily rozpořehované závěsy, které rozvlnily zapnuté ventilátory. Ve stejném roce muzeum realizovalo výstavu „Příběhy míst: Topografie soudobé paměti národa“. Aby neskončila jen jako popisná prezentace v podstatě topografických dokumentů o současné podobě historických lokalit, vytvořili architekti Jan Magasanik a Kristina Magasaniková hned v úvodním sále díky kombinaci zrcadel a audiovizuální projekce zónu nekonečného prostoru a časového proudu, do kterého návštěvník vstupuje a kde je konfrontován s dějinnou pamětí konkrétních míst jako s procesem lidského vzpomínání a zapomínání.

V roce 2020 na výstavě „Písky známé i neznámé“ zvolila kurátorka Zuzana Vařilová několik invenčních prvků. To, že se lze obejít i bez digitální technologie, dokázala vtipnou

instalací protilehlých zrcadel, která vytvářela pocit pohledu do písečné pouště. Výstava využívala digitální mikroskop, jenž přenášel zvětšené vzorky písku přímo na stěnu. Promítání obrazu v reálném čase umožňovalo interakci s připravenými ukázkami nerostů. Funkce projekce na velké plátno zprostředkovala zajímavé či překvapivé tvary a odhalovala krásy mikrosvěta. Součástí bylo i promítání stop na pískovou plochu, které vytvářelo iluzi pohybu různých živočichů a dokázalo tak, že písečná poušť je plná života.

Zuzana Vařilová byla v roce 2020 také kurátorkou výstavy „Nestabilní podloží: Sesuvy, životy a perspektivy“, která se zaměřila na sesuvy zemín a hornin coby unikátních procesů setkávání odlišných časů a měřítek Země a člověka. Zde se řešil úkol, jak zprostředkovat zážitek sesuvu jako dramatické a jedinečné události. Počínalo se to prostřednictvím technického zařízení ve tvaru kyvadla, které s pomocí citlivých mikrofonů zaznamenávalo uvnitř se přesouvající jemné kamínky. Mnohonásobně zesílený zvuk nainstalovaná reprosoustava přehrávala v reálném čase a realisticky utvářela velice intenzivní dojem sesouvající se horniny.

Podobně úspěšně se v roce 2023 Zuzana Vařilová popasovala s instalací výstavy „My lomý“, kde byly prezentovány výsledky tříletého vědeckého projektu dokumentace historických lomů a dolů v oblasti Labských pískovců. Na základě 3D skenování vybraného místa byl vytvořen přesný trojrozměrný model, jehož několika-kilometrový průchod šlo vidět jako digitální projekci. Exponáty byly použity v informačním kiosku, který umožňoval zobrazení menších objektů (např. kovářský kámen) i celých stěnových lomů. Projektová data z geografického informačního systému byla použita k vytvoření digitální mapy promítané na horizontálně umístěnou desku, která seznamovala s geologickou strukturou oblasti Labských pískovců a díky výřezům ukázala i reálné vzorky nerostů.

Specifickou úlohu má audiovizuální v expozici *Naši Němci*, která byla otevřena v roce 2021. Hned v prvním sále přivítá návštěvníky úvodní film k tématu instalace. Využití zadní projekce na vnitřní stranu čelního skla vitríny umožňuje zprvu skrýt vlastní obsah a po skončení promítání překvapivě odhalení reálně nainstalovaných exponátů, které jsou zmiňované ve videosekvenci. Efekt, jenž návštěvníky zaujme, je klavíristka v salóncu z 1. poloviny 19. století. Pomocí polopropustného zrcadla, na které je ze skrytého LCD monitoru promítáno

video dobově oděné dívky hrající na spinet, je docíleno pomocí realisticky vyhlížejícího hologramu. Celkový dojem podtrhuje synchronizace videa a audia. Zajímavým prvkem, nicméně finančně náročným na pořízení, je dotykový monitor, který zprostředkovává detailní zážitek z prohlídky, například císařské koruny nebo umožňuje listovat středověkým rukopisem *Oráč z Čech*. V tomto případě jsou nesporné výhody v zobrazení vystaveného předmětu ve všech osách. Kvalitní 3D prezentace zobrazuje drobnosti a díky zvětšování a zmenšování dává možnost vidět exponát v celku i detailu. Prezentované virtuální artefakty lze měnit a přizpůsobovat momentálním potřebám. Nutným předpokladem tohoto řešení je však vytvoření dostatečně kvalitního 3D modelu.

V rámci expozice se jedná o zrealizování prožitku konkrétního historického prostoru. Například v interiéru „Pražské kavárny“ může návštěvník přisednout ke stolku, kde zaslechne rozhovor Ferdinanda Peroutky, Karla Čapka a Maxe Broda, kteří komentují události roku 1936. Promítání pohybujících se stínů za oknem kavárny zároveň připomíná dobovou atmosféru. Smyčka siluet postav je vytvořena s použitím zadní projekce, tentokrát pro zvýšení efektu na matné sklo. Výhodou tkví v možnosti skrýt zdroj a celkový dojem tak nekazí rušivá technika. Použitím projektoru s vysokým rozlišením

bylo možné docílit realistického obrazu rukou prvorepublikových literátů promítaných na kavárenský stůl. Profesionální dabing významně umocňuje celkový prožitek. Užitečným prvkem expozice jsou tzv. směrové reproduktory, které umožňují kreativně pracovat se zvukem. Lze tak současně přehrávat více zvukových souborů, aniž by docházelo k vzájemnému rušení.

Audiovizuální prvky nejsou samo-spasitelné. Jejich největší úspěch tkví v invenčním využití a za současného uplatnění dalších prvků, které zprostředkují emoční zapojení publika. Jednoduché projekce lze nabídnout například prostřednictvím QR kódů přímo do zařízení návštěvníků. To muzeum používá nejen u interiérových, ale i exteriérových instalací. ■

mládě“, „Jsem vyspělejší“, „Jsem dospělý“.

Textové panely na zdech jsou odrazovým můstkem pro digitální animace prostředí. Nabízejí množství 3D animací. Pro zájemce je aplikace doplněna zvuky zvířat a komentářem pro různé věkové kategorie. Je tak možno názorným a didaktickým způsobem nahlédnout do nitra lesního společenství a seznámit se s prostředím lesa jako celku na straně jedné a s jednotlivými živočišnými zástupci jesenické přírody na straně druhé.

Vstupní část představuje zástupce fauny bruntálské přírody. Jsou tu připomenuti jak savci specifictí pro jesenickou přírodu (např. kamzík horský, srnec, jelen), tak zástupci některých charakteristických ptačích druhů, seřazených do specializovaných celků – Vládcí vzduchu (dravci), Noční život v lese, Inteligence ptáků a Lékaři stromů. Doplnkové tabule nabízejí srovnání vzájemných velikostí živočichů, tvarů paroží, stop, podob rodičů a mláďat atd.

Druhá část expozice simuluje prostředí lesa, kdy návštěvník procházející po lesní stezce potkává množství zvířat v tzv. rozšířené realitě. Seznámuje se s konkrétními zástupci fauny podhorského a horského lesa Hrubého Jeseníku, např. jelenem, sojkou, zajícem, vydrou a dalšími v jejich reálné velikosti. Tato místnost je doplněna o velkoplošnou obrazovku, tzv. zrcadlo, které přenesou reálnou postavu návštěvníka do prostředí simulovaného lesa s procházejícími živočichy.

Poslední samostatnou prostorem je prezentace lesa a hospodářské činnosti v něm. Čtyři celky (stromy bruntálských lesů, semenářství a výsadba, těžba, přibližování a doprava) provázejí návštěvníky od lesa přirozeně rostoucího mnohadruhového až po ten současný hospodářský a činnost v něm. Virtuální nabídka zážitků pomocí tabletů a VR brýlí je doplněna o videosekvence s ukázkami práce lesní techniky, virtuální pohledy na růst

Portál do lesa

KATEŘINA KULIGOVÁ
MUZEUM V BRUNTÁLE

Jednou z nejnovějších expozic Muzea v Bruntále je *Portál do lesa*, která představuje pokus o neotřelý přístup k prezentaci informací v muzejním prostředí prostřednictvím augmentované a virtuální reality. Projekt byl realizován a slavnostně zpřístupněn v roce 2021. Nahradil dosavadní expozici *Příroda Bruntálska*, která prostřednictvím dioramat přibližovala jesenickou přírodu téměř 20 let. Současný záměr si klade stejný cíl, jímž je seznámení široké veřejnosti se zástupci živočišné říše místní přírody a s péčí o les, kterou musí člověk vynaložit, aby měl z lesa užitek. Prostředky k prezentaci informací však

byly zvoleny naprosto jiné. Naplno jsou využity nejmodernější technologie blízké současné mladé generaci. Tvůrcem expozice je softwarová firma, která pracovala na základě muzeem dodaných podkladů.

Na ploše tří vzájemně propojených prostor starého paláce zámku mohou návštěvníci prostřednictvím počítačové aplikace za pomoci tabletů, které jsou k dispozici na místě, nahlédnout do světa bruntálských hvozdů. K prohlídce lze využít i vlastních mobilních zařízení, do kterých si je přes QR kód možné nainstalovat potřebnou aplikaci, uzpůsobenou třem návštěvníckým úrovním: „Jsem

FOTO: ARCHIV MUZEA

stromu a vstupy do rozšířené reality přírody. Expozice je určena především mladším návštěvníkům, u nichž se setkává s kladnou reakcí. Zvláště simulace lesa s procházejícími živočichy budí v dětech nadšení. Svým pojetím (audiální prvky) navíc rozšiřuje nabídku muzea i pro zrakově postižené. Na své si rozhodně přijdou všichni milovníci moderních technologií.

Projekt je sice velmi moderní a inovativní, ale také čelí některým výzvám a omezením. Jedním z hlavních nedostatků expozice je, že v ní nenajdeme žádné reálné trojrozměrné předměty. Všechny informace jsou zprostředkovány pouze pomocí tabletů a počítačové aplikace. To znamená, že se vlastně nejedná o muzejní instalaci v běžném pojetí, ale spíše o multimediální prezentaci.

Prohlídka s tablety nese všechna negativa současných technologií. Tabletů je omezený počet a musí se dohlížet na jejich neustálé dobíjení. Není také vhodná pro větší školní skupiny. Doporučujeme vždy max. 2–3 osoby na jeden tablet, což ale znamená, že se děti vzájemně ruší. Bez tabletu či vlastního chytrého telefonu není návštěva možná, všechny informace jsou totiž v aplikaci. Navíc prohlídka s tabletem omezuje i uživatelsky. Neporadí si s ním nejmenší děti,

někdy ani senioři. Z častého zvedání tabletu rovněž bolí ruce. Prohlídka tak může být pro některé namáhavá a frustrující.

Revize vize

JANA KLEMENTOVÁ

STŘEDOČESKÉ MUZEUM V ROZTOKÁCH U PRAHY

V dubnu 2022 otevřelo Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy novou archeologickou expozici *Archevita – Stopami věků*. Jejím významným přínosem je inovativní spojení prvků venkovních skanzenových expozic s moderním způsobem prezentace sbírkového fondu. Klíčovým aspektem konceptu je i využití špičkových technologií, jako jsou holografické a velkoplošné projekce. Umožňují nejen realistickou prezentaci archeologických situací, rekonstrukcí a artefaktů, ale také výrazně umocňují autentičnost a přitažlivost instalace. Autoři projektu čerpali inspiraci i v tematicky odlišných expozicích v zahraničí, např. v Evropském hanzovním muzeu v Lübecku, v Národním muzeu v Kodani nebo

Součástí expozice nejsou sbírkové předměty. Nevyváženost technologií a skutečných artefaktů vnímají zejména odborníci a starší generace. Vlastní výtvarné ztvárnění zvířat v aplikaci nemůže nahradit vypovídací hodnotu dermoplastických preparátů (např. strukturu srsti, barvy, reálnou velikost). Tuto skutečnost ale mírně napravuje VR a také muzejníci využitím sbírkových předmětů v rámci edukačních programů.

Lze však konstatovat, že současné provedení si své příznivce získává, a to především v řadách školních dětí, mládeže a generací srostlých s digitálními technologiemi. Tedy u věkových kategorií, které tvoří tradiční základ návštěvníků muzeí. Můžeme tak doufat, že si díky této multimediální prezentaci vybudují lepší vztah k muzeu i k přírodě. ■

v Lejre v Dánsku. Dále také při návštěvě slovanského hradiště Raddusch v Německu. V průběhu realizace se však ukázalo, že inspirace a vize je nutné přizpůsobit možnostem objektu, finančnímu rozpočtu a dostupnosti požadovaných technologií na trhu v době stavby expozice.

Praktickou ukázkou střetu vize a reality byla již vstupní projekce z interiéru tzv. dlouhého domu z mladší doby kamenné. Představa byla jednoznačná – poskytnout návštěvníkům autentický dojem z vnitřku pravěké stavby – přenést je do minulosti s pomocí velkoplošné projekce. Myšlenka jednoduchá, realizace komplikovaná. Nakonec byla zvolena kompozice obrazových výstupů dvou protilehlých projektorů. Levnější, ale provozně

nepraktické a ve výsledku i dražší. Složený obraz trpí každým, i milimetrovým posunem projektorů (a nosná konstrukce z dubového dřeva průběžně sesychá) a je proto nutná jeho častější oprava. Druhá prostorová projekce (stavba dlouhého domu z doby bronzové v šikmé perspektivě na krátkou vzdálenost), byla v představách autorů jednoduchou záležitostí, ale v realitě a v dostupnosti technologií byla výzvou i pro samotné zhotovitele. Nutností bylo osazení velmi drahé techniky a s tím související úprava plánovaného rozpočtu, hledání úspor a dodatečných zdrojů.

Během prohlídky mají návštěvníci možnost zhlédnout také dvě holografické projekce, které díky světelným vlnám a interferenčním efektům umožňují prostorové vnímání postav a objektů v reálném čase, aniž by bylo nutné používat speciální brýle nebo jiná zařízení. Tato technologie je použitavá, ale přináší i řadu úskalí a výzev. Pomineme-li její celkovou finanční náročnost, je nutné při plánování počítat i s prostorovými specifiky, potřebnou absencí parazitního a přímého světla a také s dostatečným odstupem od návštěvnické trasy. Proč? Protože součástí technologie je i velkoplošné sklo se speciálním povrchem nainstalované pod úhlem 45°. Nakloněná rovina, kde se viditelně a hojně ukládá prach. Prach, který nelze jen tak setřít, ale je nutné jeho velmi opatrné odstranění bezolejovým kompresorem s odlučovačem vody. Prach, jenž láká návštěvníky ke kreslení veselých obrázků, které ovšem mohou rychle a bohužel nevratně poškodit citlivý povrch.

Podtrženo a sečteno, při plánování využití moderních technologií v expozici je nutné: 1. Mít jednoznačnou představu, co má být obsahem a cílem projekce a umět ji srozumitelně komunikovat; 2. Připravit náplň v souladu s tématem expozice v dostatečném časovém předstihu (vhodná konzultace se specialisty ohledně přípravy nutných podkladů); 3. Zvolit vhodné

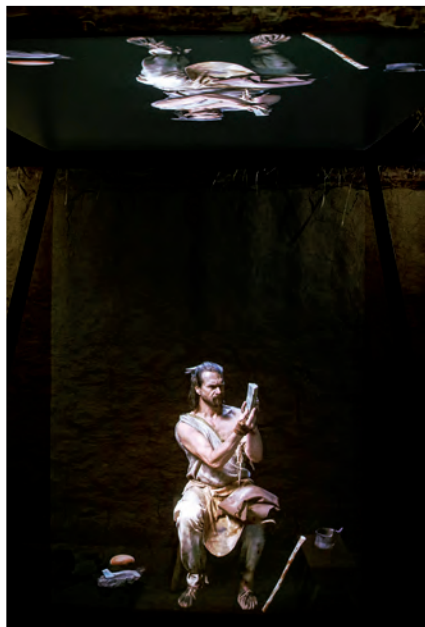

FOTO: ARCHIV MUZEA

místo s dostatečným prostorovým rozsahem bez přímého světla, které by narušilo promítání. Řešit i zdánlivé maličkosti, jako jsou nechtěné odlesky a stíny, které ve výsledku narušují a snižují autenticitu zážitku; 4. Vybrat správný přístroj s požadovanými parametry (opět vhodné konzultovat se specialisty) již v průběhu rané přípravy nebo při tvorbě projektové dokumentace; 5. Počítat s nutností pevného a stabilního umístění promítací techniky, aby během provozu nedocházelo k jejímu pohybu, a zajistit spolehlivý zdroj energie; 6. Počítat

s pravidelnou údržbou projektorů a optických prvků, aby byla dosažena optimální kvalita obrazu a prodloužena jejich životnost.

V obecném smyslu je pravdou, že využití holografických a velkoplošných projekcí přináší nový rozměr prezentace obsahu, zvyšuje atraktivitu a interaktivitu pro návštěvníky a obohacuje jejich zážitky. Nicméně závěrem je důležité podotknout, že moderní technologie nikdy nemohou sbírkové předměty nahradit, mohou je pouze vhodně doplnit a rozvinout jejich výpovědní potenciál. ■

Dvacet let audiovizuální expozice

KLÁRA HABARTOVÁ / MILENA BURDYCHOVÁ
REGIONÁLNÍ MUZEUM V CHRUDIMI

Před více než 20 lety byla v Okresním muzeu v Chrudimi vytvořena na danou dobu pokroková expozice o regionálních dějinách s moderními audiovizuálními prvky, která svému účelu slouží dodnes. Při vytváření

instalace nechtěli muzejní pracovníci pod vedením ředitelky Mileny Burdychové klasickou podobu, skládající se z vitrín se sbírkovými předměty a textovými plochami. Naopak měli snahu vytvořit zajímavou expozici, která

návštěvníka vtáhne do děje, pobaví jej a zajímavou formou poučí. Vznikla tak myšlenka oslovit divadelní scénografy. Ve spolupráci s Akademií múzických umění v Praze, tamní divadelní fakultou a katedrou scénografie vybralo její vedení tři talentované posluchače školy. Zpracováním výtvarného návrhu byli pověřeni Petra Hábová, Heinrich Boráros a Ondřej Horák.

Muzejnici připravili na jaře 1999 scénář expozice, kde bylo vybráno dvanáct historických událostí prezentujících dějiny města a regionu: Pohřbívání v pravěku, Život ve středověkém městě, Vypálení klášterů husity, Měšťanský renesanční interiér, Legenda o zázračném obrazu sv. Salvátora, Ničení zakázaných knih páterem Koniášem, Obrozenecký děkan J. L. Ziegler, Návštěva císaře Františka Josefa I. v Chrudimi v roce 1866, Humoristická společnost Kosů, Hospodářská výstava v roce 1881, Vojenský lazaret v době 1. světové války a Návštěva prezidenta Masaryka v Chrudimi v roce 1920. První společná jednání se zpracovateli výtvarného návrhu přinesla určitou představu o jednotlivých scénách a celkové podobě, na podzim roku 1999 se pak všichni sešli nad připraveným modelem řešení expozice ve druhém patře muzejní budovy.

Podlahová plocha dvou výstavních sálů o celkové výměře 160 m²

je rozčleněna do jednotlivých kójí se spojujícím koridorem, ve kterém jsou zabudovány doplňující vitríny se sbírkovými předměty. Vzhledem k nosnosti podlah byla na základní stavbu použita sádkokartonová konstrukce, které dovolila i zvláštní tvarování scén a koridoru do segmentů a oblouků. Jednotlivé výjevy, jež obsahují konkrétní události a charakterizují určité časové období, jsou doplněny kopiemi reálných předmětů. Velikost prostoru několika scén byla iluzivně zvýšena použitím zrcadlových ploch (renesanční interiér, hospodářská výstava, lazaret 1. světové války). Každá část je nasvícena pomocí statického (naleziště pravěkého hrobu s kostrou, středověké město) nebo proměnlivého dynamického osvětlení (objevující se a mizející postava císaře Františka Josefa I.). Popisy jsou úmyslně pouze u exponátů ve vitrínách. Samotné výjevy jsou namalovány doprovoznými komentáři, které jsou podmalovány hudbou a dosahují maximálně tři minuty. Obsahují obecný úvod o daném období, pak následují podrobné informace týkající se chrudimského regionu a města Chrudimě. Na závěr je detailní komentář k představované historické události. Každý návštěvník si použije výklad sám tak, aby se nepřekrývalo ozvučení jednotlivých částí. Celou expozicí se prochází v potměném světle, takže

vynikají audiovizuální prvky a vytvářejí nezapomenutelnou atmosféru. V případě návštěvníků nejmladších věkových kategorií je možné expozici nasvítit tzv. ze shora, aniž by došlo k omezení celkového dojmu.

Vlastní dokončení instalace ke konci roku 2000 bylo hektickou souhrou desítek firem a osob nejen z Chrudimi, chrudimského regionu, ale i z celé republiky, které se na konečné podobě podílely. Prováděly práce stavební, malířské, štukatéřské, podlahářské, dlaždičské, patinérské, truhlářské, kovářské, knihařské, krejčovské, cínařské, keramické, čalounické, kamnářské, sklenářské, zámečnické, modelářské a podobně. Stáří expozice přesahuje nyní již více než 20 let. Přesto je díky svému vzhledu a nadčasovým prvkům pro návštěvníky atraktivní a stala se inspirací pro mnoho institucí. V současnosti začíná muzeum pracovat na opravě oken celé budovy. Expozice *Mozaika z dějin regionu* je situována v místech, kde jsou vlivem počasí v nejhorší stavu. Kvůli jejich komplexní výměně bude proto v roce 2025 instalace pro návštěvníky uzavřena. Bude nutné ji vyklidit, konstrukci rozbourat a předměty jednotlivých scén renovovat. Při té příležitosti dojde k modernizaci, nicméně v původním členění se stejnými náměty. Doufejme, že se vše podaří a že obnovená *Mozaika z dějin regionu* bude mít stejný úspěch jako její předchůdkyně. ■

Rozvoj IT a nové expozice

MARTIN SOUČEK
NÁRODNÍ MUZEUM

V létě 2021 začalo Národní muzeum postupně zpřístupňovat nové expozice, které po rekonstrukci přivítaly návštěvníky v opravené Historické budově. Jejich otevření bylo spojeno s velkým očekáváním ze strany odborníků i veřejnosti. Troufám si říct, že tým muzea v této obtížné zkoušce obstál.

Z hlediska informačních technologií se však celý příběh začal odvíjet již o tři roky dříve. Infrastruktura a informační systémy nově otevřeného muzea byly na tak vysoké úrovni, že jejich adopce a využití nových platforem si vyžádaly rychlou a revoluční změnu ve fungování IT.

Již v roce 2019 bylo jasné, jak velký úkol muzeum čeká a nakolik je pro úspěch nových expozic důležité nastavit dobře interní komunikaci a týmově spolupracovat. V té době bylo rozhodnuto o nasazení cloudových technologií, následně byl sestaven tým složený z muzejních pracovníků a skupiny externistů.

Předpokladem pro provoz cloudu bylo výrazné posílení internetového připojení jednotlivých budov (nejprve jsme řešili pět nejvýznamnějších

lokalit, návazně pak dalších třináct). V této fázi bylo pro muzeum zcela zásadní rozhodnutí o přistoupení ke sdružení CESNET, z. s. p. o., když jsme se jako první kulturní instituce stali jeho přidruženými členy.

Díky rychlému připojení našich objektů se podařilo úspěšně nasadit nové cloudové služby a dovést je k rutinnímu používání. V prostředí cloudu jsme rozběhli kancelářské aplikace, zvykli si používat sdílené kalendáře, spustili intranet včetně nově vyvinutých aplikací a začali používat desítky dalších sdílených nástrojů. Shodou okolností se zavádění cloudu potkalo s přísnými covidovými opatřeními, a tak jsme v rámci práce z domova měli možnost dobře si nacvičit spolupráci na dané platformě.

Ve druhé polovině roku 2021 a začátkem roku 2022 muzeum otevřelo čtyři nové expozice (*Dějiny 20. století*, *Zázraky evoluce*, *Okna do pravěku* a *Dějiny*) s plánovanou životností až 20 let. Pro IT odbor to byl dosti náročný proces, protože jsme se v té době učili pracovat se složitými systémy, jejichž využívání bylo nezbytné. Všechna 250 audiovizuálních zastavení

(obrazovek, projektorů, zvukových míst) je pod neustálým dohledem. Relativně malý tým udržuje jejich nepřetržitý chod a tyto moderní nástroje umožňují automatizaci provozu, diagnostiku a rychlé odstraňování problémů na dálku.

Automatizace je ovládána časovým programem v řídicí jednotce, která pravidelně přepíná jednotlivé režimy pro každou expozici či výstavu (základní jsou – vypnuto, zapnuto a úklid). Časy jejich zapínání je možné upravit, stejně jako lze přepnout řízení na manuální ovládání, nebo spustit expozici bez zvuku. Audiovizuální obsah přenášíme do projektorů pomocí převodníků, které distribuují bezeztrátový zvuk i video v reálném čase a umí přenášet interaktivní signály USB. Díky této technologii může signál mezi počítačem a obrazovkou překonávat velkou vzdálenost (i stovky metrů), aniž by to způsobilo nějaký problém. Multimediální počítače můžeme umístit do serveroven, kde mají optimální podmínky pro spolehlivé fungování a jsou dobře přístupné. Takto lze ovládat i složité celky, jako je například multimediální expozice *Momenty dějin* ve spojovací chodbě. Ta byla spuštěna v roce 2019 a představuje největší spojitou projekci v Evropě. Složena je z 38 projektorů a již více než čtyři roky funguje zcela bez problémů. Pro přehrávání obsahu na multimediálních počítačích se používá platforma pro distribuci digital signage obsahu, se kterou jsme schopni kdykoliv vzdáleně upravovat audiovizuální obsah jednotlivých zastavení pomocí webového rozhraní.

Mobilní aplikace *Národní muzeum v kapse* funguje od dubna 2022 a byla významným milníkem v návštěvnických službách. V roce 2020 začal speciální tým pracovat na vývoji moderní appky, která by se vyrovnala aplikacím světově proslulých institucí. *Národní muzeum v kapse* plní úspěšně řadu cílů, které jsme si stanovili. Poskytuje audioprůvodce po

FOTO: ARCHIV MUZEA

FOTO: ARCHIV MUZEA

nových expozicích, nabízí přehlednou navigaci uvnitř budovy a umožňuje nákup vstupenek bez čekání ve frontách, s přímým odbavením u turniketů. Z technického pohledu je podstatnou vlastností její nativní vývoj pro oba operační systémy, pro Android i iOS. Prostřednictvím rozhraní API je propojena s prodejním systémem vstupenek a s navigační platformou. Zcela unikátní je použití vnitřního navigačního systému fungujícího na široce používané bluetooth technologii. Za tímto účelem jsme v muzeu instalovali 1 100 nízkoenergetických vysílačů, které umožňují mobilním telefonům navigaci po budově.

Nejradostnějším počinem pro nás bylo oživení ikonické velryby v expozici *Zázraky evoluce*. V mobilní aplikaci jsme namapovali realistický 3D model

na slavnou kostru plejtváka myšoka a pomocí rozšířené reality nabízíme návštěvníkům velkolepou podívanou. Projekt je postaven na technologii SLAM, která pro správné zobrazení modelu do místnosti nevyžaduje

žádný bod či terčik. Stačí zvednout telefon, podívat se na kostru a plejtvák ožije. Díky úspěšné spolupráci se podařilo nasadit novou technologii Cloud Anchors. Mobilní aplikace získala několik ocenění: Reddot Winner 2022, Zlatý středník 2022, IEA22, IDC Future Enterprise Awards 23 a WebTop 100.

Tento příběh dobře ukazuje, že digitalizace a moderní digitální technologie k muzejnictví patří. Národní muzeum se snaží ukázat, že prostřednictvím vhodných technologií je možné oslovit nové cílové skupiny, zatraktivnit obsah expozic a usnadnit orientaci v nich. Přejeme si, aby se návštěvník pro objekty a ideje Národního muzea nadchnul a sám se později nejen k prezentovaným tématům, ale i do naší instituce vracel. ■

FOTO: ARCHIV MUZEA

Gratulujeme Ireně Chovančíkové

Výroční cena města Hodonína za rok 2023 byla udělena za dlouholetou propagaci myšlenkového odkazu T. G. M. a za šíření dobrého jména města v oblasti historie ředitelce Masarykova muzea v Hodoníně a předsedkyni Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., **Ireně Chovančíkové**.

Výroční cena udělovaná od roku 2000 symbolizuje poděkování za obětavou práci osobnostem, které se významně zasloužily o rozvoj města Hodonína, jeho popularizaci a šíření jeho dobrého jména v různých oblastech doma i v zahraničí.

Dvojnásobné výročí

IVANA SPITZER OSTŘANSKÁ
MUZEUM REGIONU VALAŠSKO

Valašskomeziříčské muzeum slaví letos 140. narozeniny. Za ta léta prožilo chvíle slavné, například při přípravě „Národopisné výstavy československé“, ale i léta stagnace. Každým rokem ale přibývají do jeho sbírek další a další předměty, jejichž osudem až do sklonku 40. let 20. století bylo časté stěhování z místa na místo. Vše se změnilo roku 1948, kdy byly fondy natrvalo přesunuty do zámku Kinských, kde muzeum sídlí dodnes.

Ve Vsetíně lze vysledovat počátky sběratelské činnosti již koncem 19. století, v souvislosti s přípravami národopisné a umělecké výstavy. Materiál z ní byl využit i na pražské „Národopisné výstavě československé“ v roce 1895. Po jejím skončení se ale ve Vsetíně nepodařilo nalézt vhodné výstavní prostory, získané exponáty proto byly předány existujícímu muzeu ve Valašském Meziříčí. Ve Vsetíně muzeum oficiálně vzniklo až 14. února 1924 a o čtyři desetiletí později se trvale usídlilo v objektu zdejšího zámku, kdy se zároveň spolu s meziříčským a kelečským muzeem včlenilo pod hlavičku Vlastivědného ústavu ve Vsetíně.

Nástupcem je Muzeum regionu Valašsko, které je příspěvkovou organizací Zlínského kraje a profiluje se v oblasti přírodních, technických a společenských věd. Vsetínská hvězdárna, která přešla pod křídla instituce roku 2005, se specializuje na popularizaci astronomie a přírodních věd. Ještě na počátku nového tisíciletí byla naše organizace jedním z mnoha regionálních muzeí, jejíž nabídka korespondovala spíše se striktně oddělenými specializacemi kurátorů než s poptávkou veřejnosti, potažmo

škol. Postupně se však stala nejdynamičtější součástí muzejní práce právě edukace, která stojí jak na výstavní a expoziční činnosti, tak odborném bádání. V rámci ní je nabízena široká škála vzdělávacích programů pro žáky mateřských, základních i středních škol. Aktivita jsou stavěny na předpokládaných znalostech a zkušenostech dětí dané věkové skupiny, zábavnou a srozumitelnou formou jsou předávány vědomosti i zážitky spojené s poutavými příběhy sbírkových předmětů a nevšedním prostředím historických objektů. Muzeum se stává příjemným, pedagogy i žáky oblíbeným prostorem umožňujícím poznávání přírodního a kulturního dědictví regionu. Edukační výsledky instituce byly oceněny i zvláštní cenou v Národní soutěži muzeí Gloria musaealis za rok 2015.

Trvale probíhá modernizace i v dalších oblastech muzejní práce. Například od roku 2015 je naše muzeum zařazeno na seznam výzkumných organizací dle zákona č. 130/2002 Sb., což umožňuje ve spolupráci s univerzitami a ústavy Akademie věd České republiky, v. v. i., adekvátně zhodnotit potenciál pracovníků a přispět k šíři vědecké aktivity a dosahovaných výsledků. Relativní novinkou v tradičně konzervativní sbírkotvorné činnosti je i zapojení do Národní genetické banky živočichů, jež vznikla z iniciativy Ústavu biologie obratlovců AV ČR, v. v. i. Muzejní sbírka je zařazena do mezinárodních registrů *Global Registry of Scientific Collections* a *Global Genome Biodiversity Network* a na vyžádání muzeum poskytuje genetický materiál rozličným partnerům.

Výstupy k veřejnosti jsou představovány v online prostoru, ale i na

poli běžné výstavní a expoziční činnosti, pro kterou je využíván potenciál všech tří muzeem spravovaných zámeckých objektů (zámek Vsetín, zámek Kinských ve Valašském Meziříčí a zámek Lešná u Valašského Meziříčí) a polodřevěný hřbitovní kostel Nejsvětější Trojice ve Valašském Meziříčí z 2. poloviny 16. století. Například výstava „Někdo to rád sušené“ byla oceněna zvláštní cenou v Národní soutěži muzeí Gloria musaealis v roce 2021.

Zcela nové výzvy muzeum nejnověji čekají v souvislosti s udělením akreditace v programu *Erasmus+* v rámci vzdělávání dospělých, kdy se od roku 2023 naši muzejníci postupně vydávají „na zkušenou“ na několika-denní až týdenní stáže do zahraničí.

Samozřejmě nezapomínáme ani na naše příznivce a návštěvníky. V tomto jubilejním roce chystáme řadu zajímavých akcí, dní otevřených dveří, přednášek či výstav. Ty chtějí v plné šíři představit činnost instituce, která v souladu s platnou definicí „odborně zpracovává, sbírá, konzervuje, interpretuje a vystavuje hmotné i nehmotné dědictví“. Neustále pracujeme na zkvalitnění a rozšíření služeb pro veřejnost. Muzeum má v současné době rozpracováno investiční a výstavní projekty v celkové hodnotě více než 100 mil. Kč, včetně těch pro handicapované osoby.

Oslavy dvou významných výročí začínají výstavou „Muzeum stoleté“, která bude od 24. března 2024 do konce roku na vsetínském zámku a dále pokračují výstavou „Všechno nejlepší! 140 let muzea“ na zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, která startuje 13. dubna a končí 16. listopadu 2024. Na Mezinárodní den muzeí v sobotu 18. května 2024 se na všechny těšíme v rámci *Dne otevřených dveří*, které dovolí nahlédnout do zákulisí muzejní práce i prostor běžně veřejnosti nepřístupných. Více informací na webových stránkách na <http://www.muzeumvalassko.cz>. ■

Jménem zákona klidně i proti zákonu?

LUKÁŠ LEXA

MORAVSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

Muzeum Boskovicka od 26. října 2023 do 14. dubna 2024 nabízelo výstavu „Jménem zákona stůj! Z historie četnictva na Boskovicku“. Ambiciózní projekt Matěje Otta a Taťány Bártové Pavelkové stál na podkladech dlouholetého výzkumu a sázel na popularitu četnictva v současné společnosti. Hlubkovým zpracováním látky v regionální perspektivě dostali autoři jedinečnou příležitost, jak oslovit nejen místní rodáky a příbuzné četníků, kteří na stanicích na Boskovicku sloužili, ale i odbornou veřejnost a nadšence z řad soukromých badatelů či sběratelů.

Panely chronologicky a srozumitelně poskytovaly značné množství informací. Prolínala se v nich jak obecná dějinná linie, osobní příběhy četníků a jimi vyšetřované zločiny, tak četnická každodennost. Stranou nezůstávaly ani kontroverzní témata (například kázeňské prohřešky či závažný problém hledání hranice mezi plněním služebních povinností a kolaborací). Text doplňovala

kvalitní obrazová příloha, která se ovšem mnohdy zbytečně dublovala s vystavenými originály. Výstava z hlediska prostorového rozvržení logicky a proporčně pracovala s daným tématem. Nenabízela však příliš architektonické invence (pouze ve středu první místnosti bylo možné najít figurínu, která opticky rozdělovala prostor, jenž působil čistě a esteticky, i když spíše prázdně). Z konceptu vybočovala třetí menší místnost, kde jsme našli místo panelů mapy. Jednalo se o přehled obvodů jednotlivých četnických stanic v regionu, jenž bez bližšího vysvětlení mohl působit pouze jako snaha vyplnit místo. Mapy se daly efektivně prezentovat elektronicky na dotykové obrazovce, audiovizuální prvky však kromě reprodukce hudby z dobového rádia scházely.

Výběr exponátů byl v zásadě reprezentativní a srážely jej pouze některé výstřednosti v podobě levné nápodoby „poutacích řetízků“ nebo značně nekompletní Guskovy daktyloskopické sady. Výstavě by bývalo

prospělo rozmístění artefaktů do více vitrín, pak by se nemusel lehký kulomet vz. 26 tisícit na podlážce pultové vitríny ve stínu předmětů umístěných nad ním. Podobně jako u textů na panelech by i u exponátů ve vitrínách méně bylo více (místo tří komínků četnických kalendářů by bývaly stačily dva zavřené a jeden šetrně otevřený exemplář). Ve výsledku se zdá, že autoři trpěli nedostatkem mobiliáře. Na druhou stranu k některým historickým obdobím jsme našli předmětů málo (k panelu o období 1918–1919 jsme viděli pouze nesouvisející předměty z 30. let).

Zásadní nedostatky ovšem shledávám v samotné instalaci exponátů. Volně přístupné artefakty byly v mnohých případech velmi atraktivní formou, kterou návštěvníci jistě ocenili. Avšak u výstavy, kde je plánována absence bezpečnostních prvků, je důležitá obezřetnost, a především kooperace konzervátora-restaurátora, který by měl zhodnotit, zda je to pro daný předmět opravdu vhodné. Zvážena by měla být všechna možná rizika, a to nejen z hlediska zabezpečení, ale také ochrany exponátů před degradačními faktory (zde je třeba dbát na zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy i § 61 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu). Zákonné normy, dotýkající se ochrany muzejních sbírek a vystavování zbraní, je vhodné aplikovat i na rodinné pozůstalosti a soukromé sbírky. Ukázkovým příkladem, jak docílit poškození cenného předmětu může být instalace vyznamenání v původní etuji do rámečku na zdi. Existují i sofistikovanější a šetrnější formy instalace než připevnění drátem do zdi. Stačilo by nevhledný drát obalit měkkým polstrováním, které by nezpůsobovalo deformaci víka etue. Obdobně u vycházkového opasku, který byl zavěšen na hřebících, dochází k deformování tkané porty i koženého podkladu. Nevhodné je rovněž instalování zbraní pomocí

FOTO: ARCHIV AUTORA

FOTO: ARCHIV AUTORA

skob. Zabezpečení volně přístupných exponátů, jako jsou chladné a palné zbraně, pouze přítomností kamer je v tomto případě přinejmenším diskutabilní.

Výstava ve spojení s publikací značnou měrou posouvá poznání

daného tématu. Autoři se však neubránili osvědčenému pojetí jeho prezentace, která může působit schematicky až nudně. Dioráma četnické stanice je sice ikonickým, ale zároveň nejohravnějším motivem prezentace četnické historie. Doprovodný

program byl líbivý, ale v zásadě rovněž sahal k již zaběhlým aktivitám, jejichž pochopení návštěvníkem bez pomoci průvodce může být obtížné. Největší problém ovšem vidím v instalaci exponátů, kterou si dovolím označit za trestuhodnou. Jako kurátor sbírek militarií i soukromý sběratel bych měl obavu autorům sbírkové předměty vůbec svěřit. Kvalitní dlouhodobý výzkum Matěje Otta v tomto případě sráží negativa v podobě hrozby degradace materiálu nevhodným vystavením, mechanického poškození při instalaci či všetečnými návštěvníky nebo dokonce odcizení. Zůstává otázkou, zda se jedná o vyústění odvážně zvoleného konceptu motivovaného snahou přiblížit exponáty veřejnosti nebo o pouhou nezalost autorů, kteří se tak výstavou mohli vydat klidně i proti zákonu. ■

22. ročník Národní soutěže muzeí

Muzejní výstava roku
Muzejní publikace roku
Muzejní počin roku

Slavnostní vyhlášení výsledků
14. května 2024 od 14.00 hodin
Smetanova síň Obecního domu v Praze

Více na www.gloriamusaealis.cz

Ceny Gloria musaealis 2023

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Archivnictví a spisová služba

DAVID FLUTKA / LIBOR VAŠÍČEK

LEGAL PARTNERS, ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ, S. R. O.

Muzea (a v omezené míře i galerie) se s oblastí archivnictví a spisové služby setkávají ze dvou stran. Jednak, jako původci dokumentů a osoby povinné postupovat v rámci své spisové služby podle stanovených pravidel, ale také coby strážci a pečovatelé o cenné archiválie pro příští generace. Budeme se zabývat první ze jmenovaných rolí, adresáti zákona o archivnictví a spisové službě se totiž musejí postupně připravovat na nové povinnosti, které jim plynou z novelizací tohoto předpisu.

Zákon o archivnictví a spisové službě se vztahuje mimo jiné na organizační složky státu, státní příspěvkové organizace, státní podniky, vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a na jiné právnické osoby zřízené zákonem. Kromě toho se aplikuje na veškeré právnické osoby (ať už to jsou obchodní korporace, spolky či neziskovky) zřízené nebo založené kraji či obcemi, které při své činnosti vytvářejí dokumenty vyjmenované v přílohách k zákonu. Mezi ně patří třeba zakladatelské dokumenty, stanovy či účetní závěrky. Tyto instituce jsou označovány jako veřejnoprávní původci.

Zákon (jak napovídá jeho název) upravuje dvě související oblasti činnosti. Pokud jde o archivnictví, komplexně reguluje zacházení s dokumenty, jež se mohou za určitých okolností stát archiváliemi, a to v podstatě od jejich vzniku až do případné skartace. Už přes deset let přitom zákon řeší i archivování digitálních dokumentů a stanovuje podmínky a povinnosti pro držitele oprávnění k ukládání archiválií v digitální podobě, kterými se mohou stát zřizovatelé akreditovaného

archivu. Původce archiválie přitom nemá žádnou povinnost ji digitalizovat nebo ji archivovat u držitele zmíněného oprávnění, jde jen o alternativu k archivaci dokumentů v listinné podobě.

Spisová služba a její digitalizace

Pokud jde o spisovou službu, jejím výkonem zákon rozumí zajištění odborné správy dokumentů vzniklých z činnosti původce, zahrnující jejich řádný příjem, evidenci, rozdělování, oběh, vyřizování, vyhotovování, podepisování, odesílání, ukládání a vyřazování ve skartačním řízení, a to včetně kontroly těchto aktivit. Jedná se tedy o souhrn činností upravujících vznik a oběh dokumentů v rámci instituce.

Vybraní veřejnoprávní původci (mezi něž patří obce, kraje, státní příspěvkové organizace, vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a další) mají povinnost vykonávat spisovou službu v elektronické podobě v určených systémech (pouze v případě, že to vyžaduje zvláštní povaha jejich činnosti, mohou ji vykonávat v listinné podobě). Zákon přitom stanoví některé základní požadavky na tyto elektronické systémy a zároveň odkazuje na prováděcí vyhlášku a na národní standardy. To vše s cílem zajistit základní bezpečnost proti kyberútokům (ať už ve formě ransomware nebo se záměrem jejich obsah nenávratně poškodit).

Odkládaná atestace

Kdo posoudí, zda elektronický systém odpovídá výše uvedeným požadavkům? Činí tak instituce sama. Právě s ohledem na to, že riziko kyberútoků

přestává být planá hrozba, ale čím dál více se stává reálným problémem se závažnými důsledky, rozhodl se už před časem zákonodárce, že to nemůže stačit. Novela zákona z roku 2021 proto do regulace elektronických systémů spisové služby zavedla institut povinné atestace. Atestační středisko má posoudit, zda konkrétní elektronický systém, který je mu předložen, splňuje zákonem (a vyhláškou) stanovené požadavky. Důkladně jej zkoumá a vystavuje testování tak, aby mělo jistotu, že je dostatečně bezpečný. Atest přitom platí dva roky. Veřejnoprávní původci budou smět používat výhradně atestované systémy.

Atestačním střediskem je přitom Ministerstvo vnitra, které tuto působnost může svěřit nezávislé právnické osobě, kterou zřídí stát a u níž lze předpokládat, že má odbornou a technickou způsobilost k provádění atestace.

Zajistit infrastrukturu pro provádění atestace je nicméně složitý úkol a ověřovat všechny systémy používané veřejnoprávními subjekty zrovna tak. Původní účinnost zákona tak byla již několikrát odložena. V aktuální podobě se má povinnost používat jen atestované systémy aplikovat od 1. ledna 2026. Protože atest systému může trvat poměrně dlouho, je nezbytné, aby dodavatel zahájil v dostatečném předstihu kroky vedoucí k jeho udělení. Požádat o osvědčení u České agentury pro standardizaci je možné od 1. července 2023. V zatím účinné lhůtě by tak pravděpodobně měli všichni dodavatelé elektronických systémů spisové služby být schopni atest získat, nicméně považujeme za důležité komunikovat s dodavatelem o tom, jak tento proces probíhá či zda už atest získal. Elektronické systémy spisové služby bez atestu se od stanoveného data nebudou u veřejnoprávních původců smět používat. Navzdory poměrně solidní lhůtě nicméně i teď zákonodárce zvažuje novelizaci, která by povinnost posunula ještě o rok. ■

Zápis ze zasedání Senátu AMG

dne 29. února 2024 v Muzeu literatury

Přítomni: 37 z 55 s hlasem rozhodovacím
7 ze 17 s hlasem poradním

Jednání zahájili Irena Chovančíková, předsedkyně AMG, a Michal Stehlík, ředitel Muzea literatury, aby společně přivítali členy Senátu AMG. V úvodu zasedání byla schválena mandátová komise ve složení: Anna Komárková, Monika Benčová, Vendula Potůčková Jurášová; návrhová komise ve složení: Magdalena Elznicová Mikesková, Miroslava Šandová, Zdeněk Polanský; a program jednání.

Činnost Exekutivy AMG

Zprávu o činnosti od zasedání Senátu AMG dne 9. listopadu 2023 přednesla Anna Komárková. V tomto období se Exekutiva AMG sešla čtyřikrát (22. listopadu 2023, 7. prosince 2023, 18. ledna 2024 a 14. února 2024). Dne 13. listopadu 2023 proběhlo jednání Plzeňské krajské sekce AMG v Horažďovicích; dne 20. listopadu 2023 se ve Velkém Meziříčí konalo zasedání Krajské sekce kraje Vysočina AMG; dne 5. prosince 2023 se v Šumperku uskutečnilo jednání Olomoucké krajské sekce AMG. Dne 10. ledna 2024 byla provedena volba nového vedení Komise muzejních historiků AMG a plenární zasedání si odsouhlasilo nový název – Historická komise AMG (změnu schvaluje Senát AMG). Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG plánuje v roce 2024 vydat publikaci k 20. výročí svého fungování. Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ustavila novou pracovní skupinu Dřevo, v plánu je také pracovní skupina věnující se problematice usní. Exekutiva AMG se shodla na potřebě uskutečnění společného setkání s předsedy Komise AMG, neboť se ukazuje jako důležité znovu si ujasnit fungování a pravomoci jednotlivých orgánů AMG (nemají právní subjektivitu).

Na AMG se s žádostí o konzultační pomoc obrátilo Muzeum Litovel. Město plánovalo provést změnu a začlenit muzeum pod příspěvkovou organizaci Městský klub Litovel. Setkání s vedením města a zástupci muzea se uskutečnilo dne 16. listopadu 2023. Výsledkem je, že muzeum zůstane organizační složkou města a na pozici vedoucího bude vysááno VŘ. Exekutiva AMG se také zabývala situací v Muzeu Vimperska, které spadá pod správu NPÚ v rámci památkového objektu Státní zámek Vimperk. V reakci na rozhodnutí zřizovatele podali tři odborní zaměstnanci včetně kastelána a vedoucího muzea výpověď. AMG osloví NPÚ s žádostí o poskytnutí bližších informací. AMG obdržela informaci o žádosti města Kadaň o převedení sbírkových předmětů z majetku Ústeckého kraje, které původně náležely Městskému muzeu v Kadani a od roku 1976 jsou součástí sbírkového fondu Oblastního muzea v Chomutově. AMG doporučuje řešit věc formou dlouhodobé výpůjčky, aby nedošlo k narušení kontinuity více než 50 let vytvářené chomutovské sbírky. Zástupci AMG se vypraví do Chomutova, resp. Kadaně, aby danou problematiku projednali přímo na místě. AMG se aktuálně zabývá i situací v Ostravském muzeu (záměr zrušit některé odborné pozice a Knihovnu Ostravského muzea, která v roce 2024 oslaví 120 let existence) a plánuje v nejbližší době oslovit vedení muzea.

Postavení muzeí ve vzdělávacím procesu a revize RVP ZV

K bodu **Postavení muzeí ve vzdělávacím procesu a revize RVP ZV** promluvila Jana Hutníková, jejíž článek shrnující aktuální

informace byl publikován ve *Věstníku AMG* č. 5/2023. AMG má zájem o systematické začlenění nabídky muzeí a galerií do RVP ZV, resp. modelových ŠVP, které by se měly začít připravovat v roce 2024. Pro školy budou dobrovolné, ale je předpoklad, že je využijí jako metodickou pomoc při tvorbě vlastních materiálů. Poslední setkání meziresortní pracovní skupiny k provádění *Memoranda o spolupráci mezi MŠMT a MK ČR* se uskutečnilo 11. prosince 2023, další je plánováno na 11. března 2024. K avizovanému jednání zástupců paměťových institucí a Sekce vysokého školství, vědy a výzkumu MŠMT ČR zatím nedošlo. Souhrnný materiál AMG k problematice muzeí jako vědeckých organizací, vč. nástinu požadovaných změn za obor muzejnictví, byl předán OUKKO MK ČR. AMG má k dispozici návrh zákona o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí, kterým se zabývá pracovní skupina OVV MK ČR. Dne 8. února 2024 se uskutečnilo zasedání Rady pro mládež, neformální a zájmové vzdělání MŠMT ČR, které mělo na programu vstupní zprávu ke strategickému dokumentu ČR na podporu mládeže. Z plenární schůze RHSD ČR dne 4. prosince 2023 vyplynul záměr podpory dalšího profesního vzdělávání jako integrální součásti celoživotního učení. Pracovní tým pro vzdělávání a lidské zdroje by měl pokračovat v diskuzi o navržených variantách rozvoje vzdělávací soustavy ČR. AMG chce v této souvislosti obnovit své aktivity z roku 2019 zabývající se zvyšováním kvalifikace muzejních pracovníků (iniciovat jednání s MK ČR, ÚAM FF MU a nově UK). Téma tzv. mikrocertifikátů se objevuje i na jednáních UNESCO. FF UK ve spolupráci s NM připravila program *Muzejní studia*, o němž detailněji promluvil Michal Stehlík. Jedná se o navazující magisterské studium; přihlášky pro akademický rok 2024/2025 lze podávat do 31. března 2024.

Problematika spolupráce muzeí s detektoráři

Téma **Ochrana archeologického kulturního dědictví** přiblížil Jiří Orna. Setkání

zástupců AMG, ARÚ AV ČR, v. v. i., v Praze a v Brně, MK ČR, NPÚ, VHÚ a NM týkající se spolupráce nejen v oblasti ochrany archeologického kulturního dědictví se uskutečnila ve dnech 8. listopadu 2023 a 19. ledna 2024. Jednání se zaměřila zejména na přípravu čtvrtého semináře z cyklu „Aktuální problémy týkající se ochrany archeologického kulturního dědictví“ tentokrát s podtitulem „Péče o archeologické dědictví v lesním prostředí“, který proběhne 13. března 2024. Seminář bude zároveň streamován a bude z něj pořízen záznam. V PSP ČR je novela zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (sněmovní tisk č. 185/0). Kraje jako vlastníci archeologických nálezů by měly mít možnost v průběhu záchraného archeologického výzkumu provádět prostřednictvím svých oprávněných organizací kontrolu nakládání s těmito nálezy. Dne 21. února 2024 proběhlo v Karlových Varech jednání Komise Rady AKČR pro kulturu a památkovou péči, kterého se zúčastnil i zástupce AMG. V rámci programu byl prezentován příspěvek ARÚP a ARÚB. Projednávány byly rozdíly v datech Archeologické mapy ČR a reálný stav; bylo také konstatováno, že by se muzea měla zapojovat do archeologických výzkumů v místech plánovaného vedení vysokorychlostních tratí.

Plán činnosti a rozpočet AMG pro rok 2024

Aktuální informace k **Plánu činnosti a rozpočtu AMG na rok 2024**, které byly přijaty na zasedání Senátu AMG dne 9. listopadu 2023, přednesla Jana Hutníková. Do výběrového řízení MK ČR byly podány žádosti na tři projekty: *Informační servis* (ve výši 900 tis. Kč); *Národní soutěž muzeí Gloria musaealis* (ve výši 800 tis. Kč); *Propagace a popularizace* (ve výši 150 tis. Kč). Dokumenty budou v konečné podobě schvalovány až poté, co bude známa výše přidělených dotací. Součástí je i návrh **Projektů a přidělení příspěvků Komisím AMG a členům v roce 2024**. Následně byla přijata změna Jednacího řádu AMG – Příloha č. 3 *Výše členských příspěvků a zařazení*

řádných členů AMG do kategorií příspěvků v roce 2024 a bylo schváleno přejmenování Komise muzejních historiků AMG na Historická komise AMG. Předsedové Krajských sekcí / Komisí / Kolegií AMG byli také vyzváni k zaslání podkladů pro zpracování **Výroční zprávy AMG za rok 2023**.

Legislativa

Informace o novinkách v oblasti legislativy prezentoval Richard M. Sicha. Další setkání pracovní skupiny AMG k přípravě nového zákona o muzeích jako institucích a jejich specifických činnostech se uskutečnila ve dnech 8. prosince 2023, 23. ledna 2024 a 23. února 2024; další je plánováno na 20. března 2024. MK ČR vytvoří pracovní skupinu věnující se muzejní legislativě. Počet jejích členů by měl být na základě principu profesní, odborné a názorové plurality celkem 16 (předsedou bude Ing. Vlastislav Ouroda, Ph.D.; dále v ní budou působit 3 zástupci OMG MK ČR, 1 zástupce OLP MK ČR, poradkyně ministra kultury Mgr. Helena Musilová, 2 zástupci AMG, 2 zástupci RG ČR, a vždy po 1 zástupci organizací ČV ICOM, Český svaz muzeí v přírodě, NM, NG, AKČR a SMO ČR). Za AMG byli do funkce od 1. ledna 2024 jmenováni Irena Chovančíková a Richard M. Sicha. OMG MK ČR požádal AMG o poskytnutí materiálu k navrhovanému muzejnímu zákonu (předány byly – prezentace z konferencí *Muzeum a změna VI / The Museum and Change VI* a *Kultura 2024*; příspěvky publikované ve *Věstníku AMG* č. 6/2021, které měly původně zaznít na neuskutečněném workshopu MK ČR k muzejní legislativě v roce 2020; materiály z *Věstníku AMG* č. 6/2023). Exekutiva AMG se v této souvislosti shodla, že návrh nového zákona o muzeích musí být nejprve projednán v rámci struktur AMG.

AMG byla oslovena Zuzanou Löbling, vedoucí právního oddělení NG, která je interní doktorandkou na Katedře právní dějin Právnické fakulty UK. V letním semestru bude spuštěn nový předmět „Právo v kultuře I: Muzea a galerie“.

Zástupci AMG byli vyzváni, aby se podíleli na výuce k tématu právního postavení muzeí a galerií v ČR. Přednáška pro studenty PF UK, kterou připraví Richard M. Sicha, nejen o chystaném muzejním zákoně bude na programu dne 18. března 2024. Exekutiva AMG se shodla, že by bylo vhodné navázat s PF UK užší spoluprací.

AMG oslovila OMG MK ČR s podnětem na pořádání metodických setkání týkajících se zákona č. 122/2000 Sb., jeho ustanovení, prováděcí vyhlášky, metodických pokynů i problematiky CES. První z cyklu seminářů se uskutečnil 22. listopadu 2023 a byl zaměřen na novelu vyhlášky č. 275/2000 Sb., problematiku vývozů a kontroly sbírek muzejní povahy. Setkání se shodným programem je naplánováno na **6. června 2024** v Moravském zemském muzeu. AMG bude usilovat o další semináře, resp. nabízí se i možnost pořádat taková setkání v Krajských sekcích AMG. Ve *Věstníku AMG* č. 1/2024 byl publikován článek k novele vyhlášky č. 275/2000 Sb., která začne platit **1. ledna 2025**. MK ČR mělo aktualizovat *Státní kulturní politiku na léta 2021–2025* pro roky 2024 a 2025, resp. na tyto práce má navázat *Akční plán rozvoje muzejnictví v ČR v letech 2023–2025*. AMG ale ke spolupráci zatím vyzvána nebyla. Ve dnech 14. srpna, 17. října a 14. prosince 2023 proběhla jednání týkající se změn administrace dotačního programu „Akviziční fond“, který by měl být zpřístupněn i pro státní PO. Dne 1. listopadu 2023 vyhlásil OMG MK ČR výběrové dotační řízení pro rok 2024 v nezměněné podobě. Do 9. ledna 2024 bylo možné připomínkovat návrh zákona, kterým se mění zákon č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury, který do českého právního řádu zavádí status umělce.

Jednání Sekce kultury UZS ČR se uskutečnilo 11. ledna 2024. Byly schváleny priority pro rok 2024 a projednána příprava konference *Kultura 2025*. V plánu je společné jednání PT RHSD ČR pro kulturní otázky se zástupci MK ČR a AKČR dne **3. června 2024**. Přípravné

setkání Sekce kultury UZS ČR týkající se programu proběhne 2. dubna 2024 a Valná hromada UZS ČR je plánována na 10. dubna 2024.

V souvislosti s chystanými změnami v oblasti archivnictví oslovila AMG zástupce ČAS a Odboru archivní správy a spisové služby MV ČR s žádostí o setkání. Jednání proběhla ve dnech 25. října 2023, 8. listopadu 2023 a 18. ledna 2024. Podepsáno bylo memorandum o vzájemné spolupráci. AMG a ČAS se také domluví na přípravě společné konference „Ochrana archivního a kulturního dědictví ČR“, která se uskuteční v ZČM ve dnech 6.–7. listopadu 2024.

Propagace a popularizace muzejnictví

Aktuální informace k Mediálním kampaním AMG shrnula Irena Chovančíková. Do 22. ročníku **Národní soutěže muzeí Gloria musaealis** přihlásilo 60 institucí celkem 93 projektů. Od 1. ledna 2024 běží 23. ročník soutěže a je možné do něj přihlašovat projekty realizované v roce 2024. Předávání *Cen Gloria musaealis za rok 2023* se uskuteční **14. května 2024** ve Smetanově síni Obecního domu. ČT se po šesté stane hlavním mediálním partnerem akce; na všech kanálech a v iVysílání. cz budou spuštěny prezentační spoty, resp. pre-rolly v období od **22. dubna do 12. května 2024**. Český rozhlas poskytne do programu Rozhlasový Big Band Gustava Bromy a Dětský pěvecký sbor ČRo. Záštitu nad slavnostním vyhlášením převzal náměstek primátora hl. m. Prahy Jiří Pospíšil. NM poskytne opět VIP vstupy pro hosty ceremoniálu ve dnech **14.–15. května 2024**. Hlasování o titul *Muzeum roku 2023* na portálu *Kudyznudy.cz* bude ukončeno ke dni 31. března 2024.

Jubilejní 20. ročník **Festivalu muzejních nocí** bude probíhat ve dnech **17. května až 15. června 2024**. Národní zahájení festivalu se uskuteční v pátek **17. května 2024** ve Východočeském muzeu v Pardubicích. Záštitu akci poskytl hejtman Pardubického kraje Martin Netolický, primátor statutárního města

Pardubice Jan Nadrchal a předseda Rady Asociace krajů ČR Martin Kuba. Pardubický kraj v rámci programu představí zřizované muzejní instituce a jejich plány do budoucna a AMG ocenění významné osobnosti působící v oboru muzejnictví v Pardubickém kraji. Pro výběr možných kandidátů byli osloveni členové Pardubické krajské sekce AMG, aby navrhli muzejníky ze svého regionu.

Kampaň **Muzea a 20. století** se v roce 2024 zaměřuje na téma „*Snění o Evropě: Evropské horizonty českých dějin*“. Podstatou projektu, který má připomenout 20. výročí vstupu ČR do EU, je vzájemné provázání jednotlivých akcí, jež k této příležitosti muzejní instituce uspořádají. Na webu <http://www.muzea20století.cz> stačí vyplnit online přihlášku.

Na **Serveru muzeí a galerií ČR** mají řádní členové AMG možnost prezentovat informace o své činnosti (*Adresář muzeí a galerií ČR, Kalendárium akcí a výstav, Dění v oboru, Festival muzejních nocí, Muzea a 20. století, Národní soutěž muzeí Gloria musaealis*, online aktivity). Podklady je možné zasílat průběžně, všechny formuláře pro vyplnění či aktualizaci údajů jsou k dispozici na <http://www.cz-museums.cz>.

Poslední setkání pracovní skupiny AMG k přípravě **Encyklopedie muzejnictví** se uskutečnilo 29. srpna 2023. Byly dokončeny: 1. Heslo instituce (vč. poboček); 2. Heslo významné osobnosti (vč. obecného výčtu, které osobnosti by měly být zařazeny); 3. Návrh používaných zkratk; 4. Manuál pro vyplnění dotazníku (pokyny pro autory hesel); 5. Jednotný citační úzus. V tuto chvíli se řeší technická příprava webové databáze, do níž by se měly údaje vyplňovat pomocí online formulářů, resp. finanční náročnost na její realizaci. Poté bude zaslána výzva k zapojení se do projektu do všech muzeí a galerií.

Sněm AMG

Termín konání **14. Sněmu AMG** byl z důvodu omezených ubytovacích kapacit v oblasti Národního zemědělského

muzea – Muzea potravin a zemědělských strojů v Ostravě posunut, a to nově na dny **15.–16. října 2024**. Veškeré informace a podkladové materiály budou průběžně zveřejňovány ve *Věstníku AMG*, na webu a FB AMG. Hotel VP1 v Ostravě-Vítkovicích nabídl pro členy AMG slevu 10 % z ceny ubytování. Opce je stanovena do **30. června 2024**, proto byla členům AMG již rozeslána pozvánka (online přihláška). O převzetí záštity nad jednáním 14. Sněmu AMG byli požádáni hejtman Moravskoslezského kraje Jan Krkoška a primátor statutárního města Ostrava Jan Dohnal. Všem členům AMG byla zaslána výzva ke spolupráci při přípravě podkladů, které je třeba předložit do **30. června 2024** (náměty do *Hlavních linií činnosti AMG na léta 2025–2027*, návrhy do kandidátní listiny do funkcí v Exekutivě a Revizní komisi AMG pro období 2025–2027, podněty na případnou změnu Stanov AMG). Stejná výzva byla adresována Krajským sekcím AMG.

Změny členské základny AMG

Změny členské základny AMG přednesla Vendula Potůčková Jurášová. Členství v AMG ukončili: Ekologické centrum Orlov, o. p. s.; Regionální muzeum v Kopřivnici, o. p. s. (zanikne k 1. dubnu 2024); Diana Šlajsnová Kvapilová, Dagmar Pícová a Miroslav Vrba (zaměstnanci řádného člena AMG – Oblastního muzea a galerie v Mostě). Za řádné členy AMG byli přijati: Vlastivědné muzeum a galerie v Železnici a Muzeum Nový Hrozenkov. Za individuální členy AMG byli přijati: Olga Szymanská, Vojtěch Brož, Jana Skalská Obročníková, Kristína Éderová, Klára Bůzková a Lukáš Pilka. Na podnět Exekutivy AMG byla Zuzana Strnadová navržena a následně Senátem AMG schválena čestnou členkou AMG. Žádosti o přijetí do AMG institucí Kontrola kvality vzdělávání – expozice, výstavy, vzdělávání, přednášky, zápůjčky, z. s., Tentokrát nesedat, z. s., Dům Betlémů, z. s., a Denisy Brejchové a Marie Schneidrové byly odloženy na další jednání Senátu AMG.

Vnější vztahy a Různé

Na závěr jednání Senátu AMG byl na programu bod **Vnější vztahy a Různé**. Setkání ČKMŠ se uskutečnilo ve dnech 24. listopadu 2023 a 26. ledna 2024. Na jednání byl zvolen nový předseda, kterým se od 1. ledna 2024 stal Pavel Jirásek. Seminář ČKMŠ, jenž je předběžně plánován na čtvrtek **14. listopadu 2024** v prostorách NA, se bude věnovat problematice péče o audiovizuální dokumenty.

Dne 11. ledna 2024 se uskutečnilo plenární zasedání ČK pro UNESCO (v novém složení pro období 2023–2027; za AMG je členem Jiří Orna). AMG byla oslovena MK ČR s žádostí o nominaci kandidátů na funkci členů Státního fondu kultury ČR pro období 2024–2026 (zvolen byl Luděk Beneš). Členkou Garanční rady Národní galerie v Praze v souladu s Příkazem ministra kultury č. 5/2023

byla znovu jmenována Irena Chovančíková. Členem komise pro posuzování žádostí o poskytnutí dotací MK ČR na projekty zaměřené na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií byl jmenován předseda Historické komise AMG Zdeněk Duda. Zástupci AMG se zúčastnili VŘ na obsazení pozic ředitelů/ředitelky muzejních institucí: Památník národního písemnictví (2. listopadu 2023); Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem (17. ledna 2024); termín na obsazení pozice ředitele/ředitelky Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně zatím nebyl stanoven.

ČV ICOM požádal AMG o spolupráci při rozeslání výzvy k účasti na diskuzi o nové podobě *Etického kodexu ICOM pro muzea*. Revizi dokumentu připravuje Stálý výbor ICOM pro etiku (ETHCOM). Termín uzávěrky třetího kola konzultací

byl stanoven do konce listopadu 2023, další kola rozhovorů by měla následovat v roce 2024.

Dne 25. října 2023 se konalo v Praze jednání představitelů muzejních svazů ČR, Saska, Bavorska a Horního Rakouska s cílem dohodnout další postup při realizaci každoročních setkání českých, saských, bavorských a hornorakouských muzejních pracovníků. Na jednání padl návrh na konání širšího pracovního setkání v září 2024 v Praze. V této souvislosti bude třeba informovat zástupce Saska, Bavorska a Horního Rakouska o termínu konání 14. Sněmu AMG v Ostravě, který bude vázat všechny personální i finanční kapacity AMG.

ZAPSALY:

**VENDULA POTŮČKOVÁ JURÁŠOVÁ,
ANNA KOMÁRKOVÁ**

Usnesení ze zasedání Senátu AMG ze dne 29. února 2024

Senát AMG schválil:

1. Mandátovou komisi ve složení: Monika Benčová, Anna Komárková, Vendula Potůčková Jurášová (pro 37, proti 0, zdržel se 0).
2. Návrhovou komisi ve složení: Magdalena Elznicová Mikesková, Mgr. Miroslava Šandová, Zdeněk Polanský (pro 37, proti 0, zdrželi se 0).
3. Program jednání dle předloženého návrhu (pro 37, proti 0, zdržel se 0).
4. Změnu Jednacího řádu AMG – Přílohu č. 3 *Výše členských příspěvků a zařazení řádných členů AMG do kategorií příspěvků v roce 2024* a změnu názvu Komise muzejních historiků AMG na Historická komise AMG (pro 37, proti 0, zdržel se 0).
5. Přijetí řádných členů AMG: Muzeum Nový Hrozenkov (pro 37, proti 0, zdrželo se 0); Vlastivědné muzeum a galerie v Železnici (pro 37, proti 0, zdrželo se 0).
6. Přijetí individuálních členů AMG: Olga Szymanská (pro 26, proti 0, zdrželo se 10); Vojtěch Brož (pro 35, proti 0, zdrželo se 1); Jana Skalská Obročnicková (pro 35, proti 0, zdrželo se 0); Klára Bůzková (pro 35, proti 0, zdrželo se 0); Kristína Éderová (pro 35, proti 0, zdrželo se 0); Lukáš Pilka (pro 30, proti 0, zdrželo se 5).
7. Jmenování čestné členky AMG: PhDr. Zuzana Strnadová (pro 37, proti 0, zdrželo se 0).
8. Usnesení z jednání Senátu AMG dne 29. února 2024 (pro 35, proti 0, zdržel se 0).

Senát AMG odložil:

1. Žádost o řádné členství v AMG: Kontrola kvality vzdělávání – expozice, výstavy, vzdělávání, přednášky, zápůjčky, z. s., Tentokrát nesedat, z. s., Dům Betlémů, z. s.
2. Žádost o individuální členství v AMG: Denisa Brejchová, Marie Schneidrová.

Senát AMG vzal na vědomí:

1. Zprávu o činnosti Exekutivy AMG od zasedání Senátu AMG dne 9. listopadu 2023.
2. Informaci o aktualizaci *Plánu činnosti a rozpočtu AMG na rok 2024* a stavu zpracování *Výroční zprávy AMG za rok 2023*.
3. Informaci o novinkách v oblasti legislativy.
4. Zprávu o stavu mediálních kampaní AMG.

ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ SENÁTU AMG

5. Zprávu o přípravě 14. sněmu AMG ve dnech 15.–16. října 2024 v Ostravě.
6. Informaci o ukončení členství v AMG: Diana Šlajsnová Kvapilová; Dagmar Pícová; Miroslav Vrba; Ekologické centrum Orlov, o. p. s; Regionální muzeum v Kopřivnici, o. p. s.

Zapsali: **MAGDALENA ELZNICOVÁ MIKESKOVÁ, MIROSLAVA ŠANDOVÁ, ZDENĚK POLANSKÝ**

FOTO: ARCHIV MUZEA

Řádný člen AMG Muzeum Nový Hrozenkov

Pardubická muzejní NOC

Národní zahájení 20. ročníku Festivalu muzejních nocí
17. května 2024 ★ Pardubice

www.muzejninoc.cz
www.pardubickamuzejninoc.cz

20. ročník Festivalu muzejních nocí se koná ve dnech 17. května až 15. června 2024

Festival pořádá Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., s podporou Ministerstva kultury

Filip Lýsek

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

Vystudovaný filozof a andragog s přesahy do teorie a dějin umění, kulturních a regionálních studií, v letech 2006–2011 byl zaměstnán na odboru kultury Krajského úřadu v Českých Budějovicích a v období let 2011–2023 působil jako ředitel Regionálního muzea v Českém Krumlově. Potěšilo mě, že jsme si mohli s Filipem Lýskem povídat nejen o významné jihočeské paměťové instituci, jakou bezesporu Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích je, ale třeba i o vývoji muzejnictví, kultuře obecně nebo o jeho zálibách a koníčcích. Za redakční radu *Věstníku AMG* se ptala Eva Dittertová.

Muzeum jste převzal v dobré finanční i programové obsahové kondici. Když jste zvažoval přihlásit se do výběrového řízení na pozici ředitele, jaké úvahy a vize jste si plánoval?

Naprostou prioritou bude dokončení výstavby Archeoskanzeny v Trocnově. V rámci dílčích cílů pak rozsáhlá digitalizace sbírkového fondu muzea a jeho prezentace veřejnosti, celkové posílení informovanosti o aktivitách a spolu s tím i vzájemné spolupráce s kulturními institucemi ve městě a v regionu, včetně podpory akcí, které nepatří do portfolia

tradičních muzejních činností, ale pomáhají ke kladnému přijetí naší instituce u veřejnosti. Dílčích oblastí je vzhledem ke komplexnosti muzejní práce mnoho.

České Budějovice budou v roce 2028 Evropské hlavní město kultury, což bude velká výzva i pro muzeum. Máte už náměty na jeho programové zapojení a jak jste na tom s přípravou?

Třebaže cílovým datem je rok 2028, oslavy EHMK jsou ve skutečnosti seriálem kulturních akcí doprovázejících celé období příprav. Muzeum se do nich zapojí mixem dlouhodobě plánovaných událostí doplněných projekty k významným historickým výročím, jako je 760 let od založení města nebo 150 let od vzniku muzea. Naše angažmá nebude pouze programové, nýbrž i strategické. Unikátní poloha instituce v těsném sousedství divadla, filharmonie, kulturního domu a budoucí galerie na pomyslném ostrovu kultury v centru města nabízí do budoucna mimořádně zajímavou perspektivu užší spolupráce.

Zmínil jste dokončení výstavby Archeoskanzeny v Trocnově. Jak se projekt vyvíjí? A jakými akcemi si v roce 2024

muzeum připomene 600. výročí úmrtí Jana Žižky?

Hlavní stavební aktivita, vybudování zemanského dvorce a venkovské osady z doby předhusitské, byla z větší části dokončena v závěru minulého roku. V návaznosti na to bude letos zahájena závěrečná etapa stavebních prací s cílem vytvořit v areálu do roku 2026 multifunkční návštěvnické a vzdělávací centrum s novou muzejně expoziční částí, provozně technickým zázemím a velkokapacitním parkovištěm. I přes očekávaná provozní omezení se v Trocnově chystá řada událostí s přímým vztahem k výročí, které v závěru sezóny vyvrcholí tradičními *Trocnovskými slavnostmi*. Program bude navíc po většinu roku obsahově propojen s výstavními a přednáškovými aktivitami v hlavní budově muzea v Českých Budějovicích. Návštěvníci obou míst si proto přijdou na své.

Jste dlouholetým muzejníkem. Jak vnímáte vývoj oboru a jeho aktuální stav?

V obecných rysech obdobně jako vývoj české společnosti v posledních 10–15 letech. Na jedné straně je patrná atomizace postojů, jejíž důvodem jsou zejména finanční podmínky, v nichž některá muzea pracují, na straně druhé roste osobní angažovanost muzejníků v lokálních projektech měst, obcí, zájmových spolků a klubů, a to mne těší.

Jste člověk, který má i mnoho mimopracovních aktivit. Můžete prozradit, jak trávíte volný čas a kde dobíjíte energii?

Historicky jsem měl to štěstí, že jsem se v rámci profesní specializace mohl příležitostně věnovat rovněž tématům, která současně patří mezi mé koníčky, což jsou dálněvýchozí studia. Přes dvacet let se věnuji sběratelství japonského dřevorezu, kaligrafie, svitkové malby a čajové keramiky. Přirozená inklinace k dálnému východu mne časem přivedla k japonskému meči nebo hře na flétnu Shakuahachi, ve kterých nalézám zvláštní potěšení a prakticky nevyčerpatelný zdroj energie. ■

FOTO: ARCHIV MUZEA

Muzeum jako volba i osud

S Ludkem Benešem jsme se nesešli u Kolína, jako dětmi oblíbení medvědí bráchové, ale v AMG a od roku 2002 i pod křídly Středočeského kraje, nového zřizovatele někdejších okresních muzeí. Oba jsme vystudovali dějepis, já spolu s prehistorií v Praze, Luděk společně s němčinou v Olomouci. A zatímco Ludkova cesta po studiích vedla do muzea v Mladé Boleslavi přímo, já jsem si tu do kladenského muzea prodloužil několika odbočkami. A když je nám letos dohromady 140 let, za těmi našimi osudy se ohlížíme v rozhovoru, který jsme, jak se sluší na digitální dobu, vedli jako ping pong prostřednictvím e-mailu. Pro *Věstník AMG* se navzájem zpovídali členové jeho redakční rady Zdeněk Kuchyňka a Luděk Beneš.

LB: Jak ses jako milovník raného středověku a zároveň muzejník dokázal prosadit ve výrazně průmyslovém Kladně?

ZK: Mohl bych odpovědět, že protiklady se přitahují, ale bylo to trochu jinak. Po absolvování oboru prehistorie-dějepis na FF UK jsem začal pracovat jako redaktor ve zpravodajství Československého rozhlasu a tam jsem se musel přeorientovat na tematiku zcela současnou. Totéž mne čekalo, když jsem přišel do Kladenských novin v roce 1992, v té době zdejší hutní průmysl procházel krizí. Ale jak říká jeden můj kamarád, všechno nakonec dopadne, tak jak má. Takže jsem se v roce 1994 stal referentem památkové péče na Okresním úřadě v Kladně. Tam už jsem se díky hradištím Budeč a Libušín opět dostal k ranému středověku a od roku 2002, kdy jsem se stal ředitelem kladenského muzea, to pokračuje až do dneška.

ZK: Často budoucí povolání ovlivní příklad v rodině, nebo učitel. Co tebe přivedlo na dráhu historika?

LB: V rodině se nikdo historií nezabýval. Vztah k dějinám jsem získal díky Leoši Stolaříkovi, který byl po roce 1968 „odejit“ z Pedagogické fakulty v Ostravě

Foto: Archiv Z. Kuchyňky

a vyučoval pak na gymnáziu ve Frýdku-Místku. Na rozdíl od biflování textů z učebnic používal klasické vysokoškolské postupy – semináře, zadávání témat ke zpracování apod. Přesto jsem se chtěl věnovat i nadále německému jazyku (navštěvoval jsem specializovanou třídu), během vysokoškolského studia však historie jasně převážila.

LB: Co považuješ za nejsložitější při výkonu vedoucí funkce?

ZK: Určitě je to práce s lidmi. Není snadné najít spolupracovníky zapálené pro věc, kteří jsou ochotni pracovat za nepříliš velké peníze mnohdy na víc než 100 % a na něž se mohou jako ředitel spolehnout. A hlavně, že se nebudou bát mne zkritizovat, jestliže jsou přesvědčeni, že se mýlím. Z mé strany samozřejmě není snadné kritiku přijmout, přemýšlet o ní a třeba své původní rozhodnutí změnit. To je možné jen tehdy, když vím, že kritika není vedena nějakými postranními úmysly, ale že kolegyni nebo kolegovi jde skutečně o věc.

ZK: Když se ohlédneš za svým působením v čele muzea, co považuješ za svůj největší úspěch?

LB: Z pozice vnějšího pozorovatele by tak jistě mohlo vypadat vybudování Leteckého muzea Metoděje Vlacha vzhledem k jeho rozsahu a finanční náročnosti. Tato obrovská akce však byla do značné míry organizována z Krajského

Foto: Archiv AMG

úřadu Středočeského kraje a provázely ji nesčetné problémy. A navíc nechci upozadit velké zásluhy Vladimíra Handlíka, který se o vznik muzea zasloužil výrazným způsobem a dodnes je úspěšně vede. Největší uspokojení jsem zažil při vydání knihy Mladoboleslavsko v proměnách času v roce 1997, což bylo kolektivní dílo a dodnes má svou platnost. A navíc bylo chváleno odbornou i laickou veřejností.

LB: V rámci AMG jsi byl vždy „hlídačem“ oborové legislativy. Co bylo největším úspěchem v této oblasti a co se naopak nepodařilo?

ZK: Za největší úspěch považuji to, že se začal připravovat nejprve zákon o registru muzeí a pak úplně nový muzejní zákon, který má nejen oddělit skutečná muzea od nemuzeí, což zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy neřeší, ale i vymezit úlohu zakladatelů, rušení institucí a specifické muzejní činnosti. A za největší neúspěch považuji to, že s každou změnou ministra kultury se situace mění a to, co se na poli muzejní legislativy udělalo, zapadá v zapomnění a začíná se pokaždé od začátku.

ZK: Pracovat v muzeu, a dokonce ve vedoucí funkci, je kvůli narůstající administrativní zátěži dost vyčerpávající, jak jsi jako muzejník relaxoval?

LB: Vyčerpávající tato funkce vždy byla, je a bude, obzvláště když si k ní často přibíráme další povinnosti, typicky např.

v rámci AMG. U mne nastalo krizové období v prvním desetiletí 21. století, kdy jsem byl navíc zvolen do městského zastupitelstva v Mladé Boleslavi a už jsem to psychicky nezvládal. Důležitým předpokladem úspěšného vykonávání funkce je především omezit své aktivity na rozumnou míru. Pokud jde o relaxaci, nalézám ji už více než 40 let při běhání, nověji i formou protahovacích cviků. Samozřejmě je tu každodenní četba, často hudba, divadlo, pěší výlety a v posledních 15 letech i lázeňské pobyty.

LB: Jaký máš názor na umělou inteligenci a její uplatnění v muzejnictví?

ZK: Příznávám, že obecně mám z umělé inteligence strach. Když vidím, že třeba může vytvořit projevy politiků, které nikdy neprošli, a tím ovlivnit spoustu lidí před volbami. A když se vymkne lidské kontrole? Podobné obavy vyjádřil už Karel Čapek ve hře R.U.R., a to o možnostech AI tehdy nic netušili ani největší snílkové. Na druhou stranu by umělá inteligence mohla urychlit práci se získáváním relevantních informací, například vyhledávat

sbírkové předměty, které sháním na výstavu, dělat řešerše článků a publikací. Ale jak na podobnou otázku odpověděl vynikající neurochirurg Vladimír Beneš: „AI shromáždí informace a navrhne možnosti, ale rozhodnutí, jak operovat mozek, bude stejně na člověku.“

ZK: V AMG pracuješ od jejího počátku, byl jsi i jejím předsedou. V čem vidíš největší význam tohoto profesního sdružení?

LB: V tom, že si postupně v oboru muzejnictví vydobyla pozici největší a nejvýznamnější organizace, a to jak u státních či samosprávných orgánů a dalších veřejných institucí, tak i – a to považuji za ještě větší úspěch – u drtivé většiny muzejní veřejnosti. Za 34 let existence se značně rozšířilo pole její působnosti, což je zásluhou mnoha osobností, které věnovaly nemálo času a energie svým aktivitám v rámci AMG. Nezbývá než doufat, že tomu tak bude i v budoucnosti.

LB: Máš v úmyslu se i v zaslouženém důchodu podílet na muzejních aktivitách?

ZK: Rád bych ještě na nějaký kratší úvazek v muzeu zůstal a dohonil resty ve správě několika oborových sbírek, na což při ředitelování nebylo dost času. Samozřejmě bych se i nadále rád věnoval dosavadním činnostem v AMG, zejména v oblasti legislativy. A třeba předával své zkušenosti novým muzejníkům ve Škole muzejní propedeutiky.

ZK: Jakou radu bys na závěr dal těm, kdo se chtějí vydat na dráhu muzejníka?

LB: Především bych je upozornil, že ať už vystudovali jakýkoliv obor, v muzeu, s výjimkou těch největších, je budou moci uplatnit v omezené míře. Naopak se budou muset připravit na výkon zaměstnání ve formě „práce všeho druhu“, neboť v menších muzeích musí všichni opravdu dělat všechno. Na druhé straně bych je však chtěl přilákat tím, že bych zdůraznil obrovské možnosti využití jejich invence a schopností, což je pochopitelně do značné míry závislé na přístupu jejich budoucích nadřízených i kolegů. A na závěr bych ještě zdůraznil, že peníze nejsou všechno. ■

Třicáté výročí vzniku Českého výboru ICOM

Dne **20. května 2024** proběhne v Historické budově Národního muzea **oslava 30. výročí vzniku ČV ICOM**, a to v přímé návaznosti na Mezinárodní den muzeí (18. května). Tradici tohoto celosvětového svátku muzejníků založil český muzeolog Jan Jelínek během svého působení coby předsedy celosvětové Mezinárodní rady muzeí, přičemž datum MDM bylo zvoleno na počest otevření budovy Národního muzea v roce 1891.

Rok 2024 je pro historii **Českého výboru ICOM** významný, neboť si připomínáme 30. výročí vzniku samostatné organizace v České republice. Vytvoření dvou samostatných národních výborů Česka a Slovenska proběhlo bez konfliktů a s kultivovaností, jaká je v historii, bohužel, spíše vzácností. Zvláště v dnešní době, plné mezinárodního napětí a válečných konfliktů, je odkaz slušnosti naší sametové revoluce a následného rozdělení Československa inspirativní pro celý svět. Ze zahraničí cítíme zájem o sdílení tohoto ojedinělého příběhu, příkladného svou mírumilovností.

Oslava v Národním muzeu bude zahájena zdavicemi nejvýznamnějších hostů za účasti ministra kultury ČR. V programu posléze zazní příspěvky související se **vznikem ČV ICOM a ICOM Slovensko**. Vyvrcholením setkání bude koncert Stamicova kvarteta. Svou účast již potvrdili prezidentka ICOM Emma Nardi i hosté ze Slovenska.

Muzeum škole / / Škola muzeu

JITKA KRÁLOVÁ / IVA VACHKOVÁ
KOMISE PRO PRÁCI S VEŘEJNOSTÍ
A MUZEJNÍ PEDAGOGIKU AMG

Již 12. setkání pracovní skupiny zaměřené na spolupráci mezi muzeem a školou se tentokrát odehrálo v Památníku ticha. Celkem 45 edukátorů ze všech koutů ČR se 25. března 2024 zaměřilo na problematiku edukace na místech paměti 20. století. V úvodním bloku promluvila o aktuálních otázkách této problematiky Iva Vachková z hostitelské instituce. V úvodu připomněla klíčovou roli vzdělávacích oddělení Památníku Terezín a Židovského muzea v Praze či složitou situaci v Památníku Lidice. Stručně popsala cestu od komentovaných prohlídek pietních území a expozic v těchto organizacích k plnohodnotným edukačním programům postaveným na práci s prameny a samostatné badatelské činnosti návštěvníků. Připomněla nově vzniklé instituce i roli Paměti národa v oblasti vzdělávání týkající se 20. století. Výčet dalších subjektů provázela diskuze s účastníky na téma zkušenosti se vzdělávací nabídkou v těchto zařízeních.

Následně frekventanty čekala dvojice praktických workshopů. První z nich „Příběh s portrétem století“, vedený Ivou Vachkovou, představil edukační program Památníku ticha s metodicko-didaktickým rozбором s názvem „Portrét s příběhem století“. Účastníci pracovali s portrétními fotografiemi přeživších holocaustu, ztvárňovali zlomové okamžiky z jejich života prostřednictvím stylizované pohybové sekvence odrážející tři důležité životní milníky. Každý portrét doprovázel silný osobní příběh. Vzniklé pohybové smyčky přinesly zejména druhé seminární skupině silný estetický zážitek ze společného díla.

Druhá dílna pod taktovkou Evy Kubelkové z Památníku Zámeček Pardubice s názvem „Chceme žít: Deníky válečných uprchlíků“ poskytla praktickou

FOTO: ARCHIV KOMISE

ochutnávku programu, jenž propojuje minulost se současností. Edukátoři pracovali s tématem uprchlictví. Na základě útržků z deníku židovské dívky, která se chystala odejít do Palestiny, bylo otevřeno téma uprchlictví. Z dalších zápisníků Iriny, Magdy a Veroniky vyvozovali účastníci témata opakující se v různých místech i dobách. K práci s deníky využívali techniky dramatické výchovy, zejména živé obrazy. I zde čile diskutovali o osobních zkušenostech s tímto aktuálním tématem.

Edukátorské setkání se neslo ve velmi pozitivní komunikační atmosféře, záplavě dotazů směřované k lektorům i kolegiu. Následující seminář, který se chystá na 23. září 2024, slibuje přitažlivá aktuální témata rezonující v české odborné edukátorské komunitě. ■

Péče o archeologické dědictví v lesním prostředí

DARINA VNOUČKOVÁ
MINISTERSTVO KULTURY

Dne 13. března 2024 se v Konírně Nostického paláce konal v pořadí čtvrtý seminář z cyklu věnovaného ochraně archeologického kulturního dědictví, který

uspořádaly AMG a MK ČR. Setkání mělo opět hybridní formu, přičemž tentokrát z něj byl pořízen záznam, který je dostupný na webu AMG.

Archeologické památky, které se v lesích nalézají, po sobě člověk zanechal nahodilou či soustavnou činností a působením, a to již tehdy přímo v lese (např. výroba dřevěného uhlí), nebo mimo něj (např. zaniklé vesnice). Ohrožení těchto památek, které je dlouhodobé a obtížně řešitelné, ovšem v posledních letech znatelně vzrostlo s rozsáhlou kalamitní těžbou kvůli přemnožení kůrovce, napadajícího suchem oslabené jehličnaté stromy. Kůrovcové kalamity taktéž nejsou nikterak novým problémem. Rozdíl je ovšem v tom, jak se s nimi v současnosti vypořádáváme, tedy zejména nasazením těžké mechanizace.

Na seminář byli přizváni ti odborníci z řad archeologů, kteří se dlouhodobě intenzivně potýkají s problematikou ohrožení archeologického dědictví v lesích, aby v rámci svých příspěvků prezentovali praxi a současné možnosti včasného zabránění škodám na archeologickém dědictví. Celkem zaznělo sedm příspěvků v rámci dvou bloků. V prvním byly představeny cíle a výstupy dvou poměrně nedávno řešených grantových projektů v rámci NAKI II, které se týkaly dokumentace ohrožených archeologických památek v lesích ve dvou odlišných regionech – Moravskoslezském a Královéhradeckém kraji. První příspěvek přednesl Michal Zezula z NPÚ ÚOP Ostrava, kterého v průběhu doplnil

Martin Tomášek z generálního ředitelství NPÚ. Palčivým problémem v Moravskoslezském kraji je ohrožení různorodých agrárních prvků, které se ocitly v lesích až během 2. poloviny 20. století v souvislosti se zalesňováním pohraničních oblastí po vysídlení Němců. V rámci projektu byly vyvinuty specializované mapy s odborným obsahem a památkový postup *Péče o archeologické nemovitě a movité dědictví v krajině ČR ohrožené těžbou lesa* (vydán 2023). Druhý z příspěvků, jenž přednesl Martin Tomášek za nepřítomného Jiřího Balského z NPÚ ÚOP v Josefově, na příkladu klíčové spolupráce se státním podnikem Lesy ČR vyzdvihl, jak je pro preventivní péči a ochranu důležitě předávání dostatek přesných informací o archeologickém dědictví v lesích a zkušeností, jak archeologické situace rozpoznávat a proč je vůbec zapotřebí je chránit. Zmíněna byla i podoba stávající spolupráce NPÚ s Lesy ČR a aktuální výhledy v jejím pokračování.

Druhý blok byl zahájen příspěvkem Róberta Antala z ARÚB, který na základě své dosavadní praxe v kraji Vysočina přehledně představil, jaké nástroje ochrany archeologického dědictví v lesním prostředí jsou v rámci aktuální legislativy k dispozici a kde jsou jejich případné limity.

V obou blocích zazněly početné příklady z praxe. Kateřina Blažková z Muzea T. G. M. Rakovník prezentovala své zkušenosti s ochranou archeologických památek (zejména hradišť) v lesích v okrese Rakovník, přičemž se dotkla i dalšího

problému, jímž je poškozování nemovitých archeologických památek zvěří. Pavel Macků a Stanislav Vohryzek z NPÚ ÚOP Telč společně s Petrem Duffkem z jihlavské pobočky Archaia Brno, z. ú., představili problematiku ochrany těchto památek v kraji Vysočina na příkladu několika vybraných lokalit (zejména pozůstatky hradů a tvrzí), které byly v různé míře poničeny lesní těžbou. Jiří Havlice z NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích se věnoval jak poškozování archeologických památek v Jihočeském kraji, tak některým legislativním problémům. Další názorné příklady (zejména na hradištích a mohylových pohřebištích) z jihozápadních Čech na závěr prezentoval Milan Metlička ze ZČM.

Z příspěvků na semináři jasně vyznělo, že největším důvodem poškození archeologických památek v lesích, které jsou ohrožovány nejen lesní těžbou, ale také novou výsadbou, půdní erozí, polomy a vývraty soliterních oslabených stromů, je často nevědomost či nedostatečná informovanost vlastníků či správců lesů o jejich výskytu a podobě. S nimi je potřeba komunikovat a předat jim maximum srozumitelných a reálně využitelných informací s potřebnou mírou detailu, a to nejen o územích s archeologickými nálezy, ale také o konkrétních památkách, které je třeba chránit. Ideálně by měly mít informace formu textu a mapového podkladu pro konkrétní území, aby si je lesní hospodář zanesl do místních porostních map. Mnohým škodám se dá vyhnout pouhou změnou či úpravou pracovních

postupů či organizace práce. Ty by ovšem neměly způsobovat ekonomickou zátěž, jak v diskuzi podotkl Václav Lidický, ředitel Odboru státní správy, hospodářské úpravy a ochrany lesů Ministerstva zemědělství. Na semináři taktéž zaznělo, že pro lepší upozornění na archeologické lokality a potřebu jejich ochrany je možné je označit cedulemi či barevnými pásy na stromech. Samozřejmě je nutné průběžně terén monitorovat, a to nejlépe ve spolupráci s pracovníky lesních správ, a již odlesněné lokality pokud možno co nejdříve zdokumentovat, než budou opět zalesněny. ■

Obuv a oděvní doplňky z usní v perspektivě dějin módy

PETRA MERTOVÁ
ETNOGRAFICKÝ ÚSTAV MZM

Brno je místem konání tradiční konference s názvem „Textil v muzeu“. V tomto roce se její lokace přesouvá do Moravského zemského muzea, které se ujalo povinnosti zabezpečit organizaci a průběh akce. Setkání odborné obce složené ze zástupců mnoha oborů, jejichž hlavním zájmem jsou textilní sbírky či fondy obsahující textilie, oděvní součástky a oděvní doplňky, případně také pomůcky k jejich zhotovení, se uskuteční v Dietrichsteinském paláci ve dnech 12.–13. června 2024. Pořadatelé jsou potěšeni, že mohou spolupracovat při přípravě s Komisí konzervátorů-restaurátorů AMG a Etnografickou komisí AMG. Nově je do odborného programu zapojen Kabinet teoretických studií Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Díky této spolupráci dostala konference podnázev „Obuv a oděvní doplňky z usní v perspektivě dějin módy“. Organizátoři vyzývají zájemce o účast formou referátů nebo posterových prezentací

o koncipování příspěvků do několika tematických celků: 1. Obuv jako ne/zbytná součást šatníku pohledem dějin módy; 2. Komparace změn v technologii výroby obuvi a zpracování usní, focus do sbírkových kolekcí institucí; 3. Příklady a zásady péče paměťových institucí o předměty s podílem či převažujícím obsahem usní; 4. Nové výstavní a publikační počiny; 5. Sbírky v online prostoru. Věnovat se

budeme i příspěvkům bez vazby na tematiku usní, ale reflektujících téma textilu a oděvu z hlediska dějin módy, muzeologického přístupu či výstavních aktivit. Pořadatelé samozřejmě zvou všechny zájemce o danou problematiku k účasti. V doprovodném programu budou moci všichni využít komentovanou prohlídku výstavy „Nastoupil jsem co redaktor: Literatura a literáti v Lidových novinách

1893–1939“ nebo stálé expozice a výstavních projektů v Etnografickém ústavu MZM.

Veškeré informace, včetně anotace, harmonogramu a organizačních pokynů jsou zveřejněny na webu konference <https://www.mzm.cz/konference>, kde je také připraven přihlašovací formulář. Více na e-mailu: pmertova@mzm.cz, nebo tel.: +420 732 264 594. ■

ZPRÁVY

Proměny muzejního výstavnictví 1990–2020

IVANA KOCICHOVÁ
NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM

Dne 30. listopadu 2023 se v Národním technickém muzeu uskutečnilo diskusní setkání s názvem „Proměny muzejního výstavnictví 1990–2020“, konané v rámci projektu NAKI: *Prezentační strategie pro muzea a sbírky* (řešitelé NZM a MZM), které připravily NZM, MZM a NTM ve spolupráci s AMG.

Jedním z výzkumných cílů uvedeného projektu je na základě studia písemných a audiovizuálních pramenů, archivního, terénního a orálně historického výzkumu analyzovat proměny muzejních expozic a výstav. Vedle vytvoření obrazu běžné muzejní produkce a jejich proměn je záměrem shromáždit také informace o počinech, které vybočují z dobových trendů, ať již z hlediska zvolených metod prezentace, komunikace s veřejností, způsobu přípravy či rozsahu. Velmi důležitým zdrojem poznání jsou naši kolegové muzejníci-pamětníci, kteří ve sledovaném období působili v tuzemských institucích. Proto jsme některé z nich pozvali, aby

FOTO: ARCHIV MUZEA

se do řešení projektu zapojili právě formou účasti v panelové diskusi. V rámci ní vystoupili (v abecedním pořadí): Luděk Beneš, Pavel Ciprian, Hana Dvořáková, Pavel Holman, Václav Houfek, Helena Koenigsmarková, Karel Ksandr, Pavel Novák, Zdeněk Novák, František Šebek a Věra Tomolová. Příspěvek věnovaný zahraničním muzejním oceněním přednesla Jana Součková. V plénu se akce zúčastnilo více než 60 muzejníků.

Pro panelovou diskusi byly řešiteli projektu předem vytipovány tematické okruhy. Již krátce po zahájení setkání bylo patrné, že jde o velmi zajímavá témata a že časová dotace určená pro tuto akci bude nedostatečná. Jako klíčové téma se nakonec vyprofilovala 90. léta 20. století a dopad společenských, politických a ekonomických proměn na výstavní činnost muzeí a jejich postavení ve společnosti.

Panelisté tak mimo jiné představili svůj pohled na to, co nového muzejním institucím toto období přineslo či jaké výstavy je osobně nejvíce zaujaly a proč. Diskutována byla i v té době prohlubující se spolupráce se zahraničím.

Ačkoli bylo setkání prodlouženo oproti plánu o více než hodinu, vůbec se nedostalo na další zajímavá témata, jako např. vliv nových technologií a internetu na proměny výstavní činnosti, transformace procesu přípravy a realizace výstavy, vystavování kontroverzních témat atd. Panelová diskuze v NTM tak byla první z řady podobných akcí, které budou v rámci projektu realizovány. Další setkání se uskuteční v listopadu 2024 tentokrát v Moravském zemském muzeu. Pozvánka na akci bude zveřejněna na webových stránkách projektu <http://www.muzejnivystav.cz>. ■

Data o archeologickém kulturním dědictví

JÁN ČÁNI

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

NPÚ jako odborná organizace památkové péče hraje významnou roli v zabezpečení ochrany archeologického kulturního dědictví ČR. Proto v rámci *Integrovaného informačního systému památkové péče* (IISPP) tvoří a spravuje soubor aplikačních nástrojů, které slouží k evidenci, správě a prezentaci archeologického kulturního dědictví. Tato platforma, označovaná jako *Informační systém o archeologických datech* (ISAD), je zdrojem údajů, potřebných při zajišťování ochrany archeologického dědictví, a to jak pro orgány státní a veřejné správy, tak pro vlastníky a uživatele nemovitostí, na kterých se archeologické nálezy vyskytují nebo mohou vyskytovat. ISAD je také moderním prostředkem pro prezentaci prvků archeologického dědictví na našem území, o nichž předává informací nejen odborníkům, ale též široké veřejnosti. Budování systému ISAD vychází z národní legislativy, ale naplňuje i závazek plynoucí z *Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy*, publikované pod č. 99/2000 Sb. m. s., tzv. *Maltské konvence*.

Páteří ISAD je databáze *Státní archeologický seznam České republiky* (SAS), která eviduje prvky archeologického dědictví jako Území s archeologickými nálezy (ÚAN). Evidence v SAS je založena na kategorizaci ÚAN. Ta je vytvořena na principu očekávatelnosti a předpokladu výskytu archeologických nálezů v krajině a je rozdělena do čtyř stupňů (ÚAN I – území s jednoznačným výskytem archeologických nálezů; ÚAN II – území s důvodně předpokládaným výskytem archeologických nálezů; ÚAN III – území, kde v současnosti, dle dostupných informací, není možné výskyt archeologických nálezů vyloučit; ÚAN IV – území

bez archeologických nálezů). Evidenční jednotku SAS představují jednotlivá ÚAN, kterým jsou v databázi přiřazeny záznamy se strukturovanými popisnými údaji. Ty se vytváří pro ÚAN v kategoriích I, II a IV, jelikož ÚAN kategorie III představuje veškeré zbylé území mezi nimi. Každému ÚAN v SAS je zároveň přiřazeno prostorové vymezení (polygon), publikované v mapové aplikaci. Kategorie ÚAN II se v databázi eviduje také jako území, jež přiléhá k jednomu nebo vícero ÚAN I, resp. IV, případně je zcela obklopuje. Takové plocha se označuje jako ÚAN II – pásmo a záznam o něm má zjednodušenou strukturu, protože se k němu vztahují popisné informace z dotčených ÚAN I a IV.

Data SAS mají důležitou úlohu v zabezpečování archeologické památkové péče v souvislosti s procesem přípravy a tvorby územně plánovací dokumentace, protože jsou součástí územně analytických podkladů (sledovaný jev č. 16) ve smyslu prováděcí vyhlášky č. 500/2006 Sb. k zákonu č. 283/2021 Sb. (stavební zákon).

Součástí ISAD je dále databáze dat o památkově nejhodnotnějších prvcích archeologického kulturního dědictví, která jsou evidovaná jako Významné archeologické lokality (VAL) v *Památkovém katalogu*. Databázi VAL tvoří seznam kulturních památek archeologické povahy, ale také dosud nechráněných nemovitostí, jež vykazují znaky památkového fondu. Dále do ISAD patří záznamy o Významných archeologických plochách (VAP), které představují části území historických sídel, ale i rozsáhlých archeologických lokalit, kde se archeologické nálezy a situace zachovaly v autentickém a narušeném stavu přímo v zemi.

Systém ISAD prošel v letech 2022–2023 zásadní přestavbou, jež spočívala především ve vytvoření nových online editačních nástrojů SAS, a to jak databázové části, tak také prostorových dat, tedy polygonů ÚAN. Aktualizace SAS je zajišťovaná NPÚ, ale v rámci meziinstitucionální spolupráce se na ní mohou podílet i další odborné organizace, činné

v zabezpečování archeologické památkové péče. Součástí přestavby bylo také vytvoření uživatelsky přístupného formátu publikování dat ISAD, zejména informací o jednotlivých evidovaných ÚAN. Veřejný přístup k datům systému ISAD je zajištěn přes portál *Integrovaného informačního systému památkové péče* na <http://www.iispp.npu.cz> nebo přímo na rozcestníku ISAD na <http://www.isad.npu.cz>.

Dostupnost a poskytování kvalitních informací o památkovém fondu archeologické povahy všem zainteresovaným subjektům je jedním se základních předpokladů zajištění jeho smysluplné ochrany. Systém ISAD se ve své současné podobě snaží tyto předpoklady naplňovat a přispívat tak k efektivnímu managementu nakládání s archeologickým kulturním dědictvím. ■

Laboratoř muzejního vizuálu

MONIKA MIKULÁŠKOVÁ
MUZEUM BRNĚNSKA

V prosinci 2023 proběhlo ve vile Löw-Beer v Brně setkání muzejních výtvarníků. Akce se snažila nabídnout platformu pro vzájemnou výměnu zkušeností a názorů profesionálů, kteří se setkávají spíše výjimečně, a zároveň přizvat k diskusi i kurátory, pedagogy či studenty se zájmem o oblast muzejní prezentace. Určitým ukazatelem toho, že potřeba vzájemné komunikace je mezi muzejníky zabývajícími se vizuální stránkou pociťována, může být to, že akce přilákala více než čtyři desítky účastníků a její kapacita byla zcela naplněna.

Dopolední jednání otevřel příspěvek Tomáše Drobného z Metodického centra muzejní pedagogiky při MZM, přibližující muzejní architekturu a výstavnictví pohledem české muzeologické školy.

Michal Medek z Ústavu pro interpretaci místního dědictví ČR, z. ú., se zaměřil na průběh tvorby výstav a porovnával rozdíly mezi procesy ve Velké Británii a u nás. Táňa Šedová z Centra nových strategií muzejní prezentace při Moravské galerii v Brně představila projekt *Artotéka* a další činnosti této instituce. Magdalena Kreis, freelancerka pracující s řadou muzeí ve svém domovském Polsku i mimo něj, demonstrovala různý průběh spolupráce mezi pedagogem či kurátorem a grafikem na příkladech svých předešlých aktivit. Hana Sedláčková a Peter Jelemenský z Muzea Brněnska promluvili o vlastní zkušenosti s čerpáním prostředků z dotačního programu *Erasmus+* a upozornili na jeho potenciál i pro muzejní výtvarníky.

Zcela stěžejní částí setkání byl odpolední kulatý stůl vedený Evou Dittingerovou, který nabídl prostor pro otevření

FOTO: ARCHIV MUZEA

témat naznačených dopoledne. Obzvláště velká pozornost byla věnována hranicím vnitřních kapacit muzeí při přípravách výstav, optimalizaci procesu jejich tvorby či komunikaci mezi jednotlivými profesemi

vstupujícími do výstavnictví. Akce se mohla uskutečnit díky finanční podpoře z dotačního programu *Erasmus+* a na příští rok plánuje Muzeum Brněnska její pokračování. ■

NEKROLOG

Za Monikou Tauberovou

V lednu 2024 navždy opustila řady kurátorů Etnografického oddělení Národního muzea naše dlouholetá kolegyně Monika Tauberová. V muzeu pracovala od prosince 2000, tedy po více než dvě desetiletí let, a přibližně polovinu z této doby byla zároveň služebně nejstarší kurátorkou. S pečlivostí sobě vlastní se starala o rozsáhlý fond lidového textilu, který je jednou z nejcennějších a badateli nejžádanějších součástí etnografických sbírek NM. Zároveň pečovala i o fondy lidových hraček a šperku. Po několik let také vykonávala funkci hlavní kurátorky a dbala na průběh akvizic a inventarizací, vedení přírůstkových knih a další administrativu se sbírkou spojenou. Podílela se samozřejmě též na údržbě stálé expozice, přípravě společných či autorských výstav (např.

„Milý Ježíšku, přeji si“ z roku 2016 či „Šátky a šátečky“ k vidění je do 31. srpna 2024) a doprovodných programů. Byla autorkou řady publikací (např. *Lidový šperk z Čech, Moravy a Slezska ze sbírek Národního muzea* z roku 2012, *Narození dítěte v lidovém prostředí a rituální vliv obřadní textilie* z roku 2014, *Koutní plachty Slovenska* z roku 2017, či první díl *Lidových krojů* z roku 2021), které přirozeně vyplývaly z jejího hlubokého zájmu o lidový oděv a textilie.

Po osobní stránce si Moniku Tauberovou (*14. září 1968–†30. ledna 2024) budeme pamatovat jako skromnou, důkladnou a ochotnou kolegyni, která každý den přijížděla do zaměstnání brzy ráno jako první z nás, ačkoli měla z domovského Kladna nejdlejší cestu, a která se vždy dokázala bez odkladů pustit do pečlivého řešení nových problémů a úkolů. Práce v muzeu jí byla doslova životním posláním, které neopouštěla ani v posledních

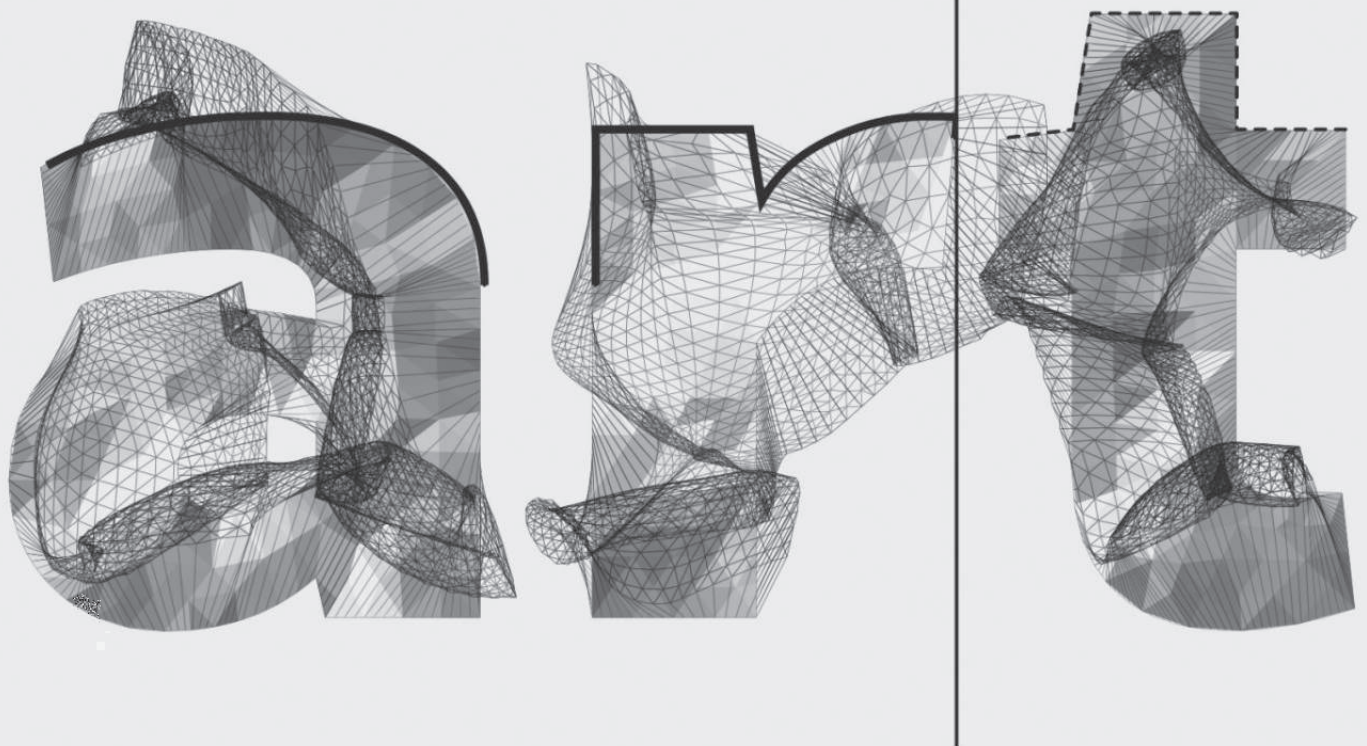
letech života ztěžovaných postupující těžkou nemocí. Svým předčasným odchodem zanechává prázdné místo, které nepůjde snadno zaplnit.

JAN POHUNEK
NÁRODNÍ MUZEUM

FOTO: ARCHIV AUTORA

ČT **art** každý den od 20 hodin

Bechyně
Mezinárodní muzeum keramiky

Heide Warlamis: Výběr z tvorby od 80. let 20. století do současnosti 1. 3. – 19. 5. 2024
 Pravoslav Rada: Oživený předmět 30. 6. – 15. 10. 2024

Městské muzeum Bechyně

Pavel Čech: Ilustrace pro děti 6. 4. – 31. 5. 2024
 Výstava výtvarných prací pedagogů SUPŠ v Bechyni při příležitosti 140. výročí školy 6. 6. – 15. 9. 2024

Benátky nad Jizerou
Muzeum Benátky nad Jizerou

Urbanglass: Rodinná sklářská dílna 16. 4. – 30. 5. 2024

Benešov
Muzeum umění a designu Benešov

O kraji: Praxe, libost, užitek 22. 3. – 18. 5. 2024
 Silvia Billeter 7. 6. – 29. 9. 2024

Beroun
Muzeum Českého krasu v Berouně

Český kras a jeho lidé aneb Jak krajina mění lidi a lidé krajinu 12. 10. 2023 – 31. 12. 2024
 Jak vidí budoucnost areál z berounského muzea studenti ČVUT? 11. 4. – 26. 5. 2024

Bílovec
Kulturní centrum Bílovec

Zločin a trest v Bílovci 12. 4. – 9. 6. 2024
 Baron Trenck: Nová tvář legendy 21. 6. – 6. 10. 2024

Bítov
Zřícenina hradu Cornštejn

Výstava k výročí Vranovské přehrady 4. 5. – 29. 9. 2024

Blansko
Muzeum Blanenska

Apolenka z Modrotisku 14. 3. – 9. 6. 2024
 Býčí skála 1. 5. – 31. 10. 2024

Blovice
Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích

Dřevěný čas 24. 11. 2022 – 31. 12. 2027
 V tichosti kvést 21. 3. – 19. 5. 2024
 Richard Coudenhove-Kalergi a jeho vize evropského sjednocení 23. 4. – 30. 6. 2024

Boskovice
Muzeum regionu Boskovicka

Zoubkovaný svět: Modrý Mauritius v Boskovicích 15. 3. – 5. 5. 2024

Brno
Moravská galerie v Brně

Dagmar Hochová: Retrospektiva 18. 4. – 29. 9. 2024
 Úvzlé věci 19. 4. – 29. 9. 2024
 Inspirace Kafkou 19. 4. – 28. 6. 2024

Uměleckoprůmyslové muzeum

Made by Fire 17. 11. 2023 – 31. 8. 2024
 Lexová / Smetana: Out of the Blue 1. 3. 2024 – 26. 1. 2025

Moravské zemské muzeum
Dietrichsteinský palác

Nastoupil jsem co redaktor: Literatura a literáti v Lidových novinách (1893–1939) 1. 11. 2023 – 3. 9. 2024
 Světy ukryté v kameni 8. 11. 2023 – 1. 9. 2024

Palác šlechtičen

Přemysl Hytych: Florální objekt 22. 4. – 12. 5. 2024

Památník Leoše Janáčka

Jiří Šigut: Hukvaldy 15. 3. – 5. 6. 2024

Pavilon Anthropos

Když Brnem táhli mamuti 21. 6. 2023 – 31. 12. 2024

Muzeum Brněnska
Vila Löw-Beer v Brně

Uloupené umění 5. 4. – 31. 5. 2024

Muzeum města Brna

Poklady špilberské zbrojnice 18. 3. 2023 – 30. 6. 2024
 Lesem 7. 9. 2023 – 30. 6. 2024

20 let špilberských vitráží

z taveného skla 4. 12. 2023 – 31. 12. 2024

Hrady a zámky u sousedů

8. 4. – 25. 4. 2024

Vila Tugendhat

Rafi Segal: Architecture Dialogues 10. 4. – 9. 6. 2024

Technické muzeum v Brně

Historie a kultura nevidomých 7. 2. – 31. 12. 2024

Enigma: Tajný svět šifer 27. 3. – 30. 12. 2024

Sto křídel nad Medládkami 1. 4. – 30. 6. 2024

Jízdenky, prosím! 8. 4. – 28. 8. 2024

Motocykl v proměnách času 8. 4. – 28. 8. 2024

Diplomové práce VUT 1. 6. – 31. 8. 2024

Bruntál
Muzeum v Bruntále

Sovinecká knihovna 8. 2. – 2. 6. 2024

Ve znamení černého kříže 11. 4. – 31. 10. 2024

Hudba rukama 13. 6. – 31. 12. 2024

Břeclav
Městské muzeum a galerie Břeclav

SEVA pohádka 21. 2. – 5. 5. 2024

Antonín Vojtek: Pod paží tisknu křídla 17. 5. – 30. 6. 2024

Synagoga

Milan Vojtek: Fotit jsem vlastně nikdy nechtěl 22. 3. – 5. 5. 2024
 Karel Křivánek: Pozdní sklizeň 10. 5. – 23. 6. 2024

Bystřice pod Hostýnem
Městské muzeum Bystřice pod Hostýnem

Naši: Výstava místních amatérských výtvarníků 13. 4. – 5. 5. 2024

Práce žáků výtvarného oboru ZUŠ 10. 5. – 2. 6. 2024

Jiří Sodoma: Obrazy 8. 6. – 7. 7. 2024

Čáslav
Městské muzeum a knihovna Čáslav

Rytíři a rytířská kultura 2. 4. – 31. 10. 2024

Galerie

Výtvarníci Časlavska: Karel Pazderský 2. 4. – 22. 6. 2024

Maluj jako umělec 23. 4. – 1. 6. 2024

Žižka ze všech stran 11. 6. – 28. 9. 2024

Výstavní síň

Fotoklub Čáslav 26. 3. – 21. 4. 2024

Vladimír Nosek: Na hranici světla 30. 4. – 26. 5. 2024

Čáslav, město Žižkovo? 4. 6. – 25. 8. 2024

Čelákovice
Městské muzeum v Čelákovících

Tvrz, muzeum, artefakt 16. 12. 2023 – 30. 6. 2026

Řemesla Polabí 2024 26. 1. – 17. 5. 2024

Volmanovy Čelákovice 17. 5. – 3. 6. 2024

Malý salón 2024 3. 6. – 18. 9. 2024

Česká Lípa

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě

Ještědský hřbet jako geologická učebnice	19. 3. – 26. 5. 2024
Kuba Machula: Ateliér	24. 3. – 26. 5. 2024
Tomáš Hájek / Miroslav Janošik: Řezby, fotografie	5. 4. – 16. 6. 2024
5 světů	5. 5. – 14. 7. 2024
Rudolf Novotný: Malíř okouzlený krásami země	31. 5. – 4. 8. 2024
Od Marie Terezie po dnešek: Vysvědčení v proměnách času	1. 6. – 30. 6. 2024

Česká Třebová

Městské muzeum Česká Třebová

Textilní tradice v České Třebové	12. 4. – 2. 6. 2024
Až přiletí čáp	21. 6. – 1. 9. 2024

České Budějovice

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

TATRA: Nákladní i osobní automobily na plakátech a v prospektech (1945–2024)	9. 2. – 12. 5. 2024
Lví silou, vzletem sokolím: Sokol na jihu Čech (1869–2024)	26. 4. – 15. 9. 2024
Keltové na jihu Boiohaema	8. 5. 2024 – 5. 1. 2025
„Druhý“ život Jana Žižky	24. 5. – 24. 11. 2024

Český Brod

Podlipanské muzeum v Českém Brodě

Cedule pojištěn z doby Rakouska-Uherska a 1. republiky	16. 4. – 31. 10. 2024
--	-----------------------

Český Krumlov

Regionální muzeum v Českém Krumlově

Tenkrát na hranici: Ostraha hranic na Českokrumlovsku (1918–2007)	2. 3. – 29. 9. 2024
Krajina pod palbou: Vojenský újezd Boletice v proměnách času	20. 3. – 29. 9. 2024

Český Těšín

Muzeum Těšínska

Historická budova Muzea Těšínska

Pokojíčky a domečky pro panenky	13. 3. – 30. 6. 2024
---------------------------------	----------------------

Dačice

Městské muzeum a galerie Dačice

J. Hedbávný: Fotografická zastavení	24. 2. – 14. 6. 2024
Dačická okénka tu žijí s vámi	5. 3. – 2. 6. 2024

Děčín

Oblastní muzeum v Děčíně

Jak bydlely panenky	2. 6. 2023 – 28. 4. 2024
Jaroslav Šafr: Keramika	7. 2. – 6. 6. 2024

Dobruška

Dobrušická muzea

Fotografie	21. 3. – 30. 4. 2024
Brána recyklace	8. 4. – 21. 6. 2024
Výstava k 20. výročí vstupu ČR do EU	1. 5. – 31. 5. 2024
Obrazy z půdy	18. 5. – 9. 6. 2024

Doksy

Památník Karla Hynka Máchy

Pověsti Máchových hradů spatřených	6. 4. – 28. 10. 2024
------------------------------------	----------------------

Domažlice

Muzeum Chodska v Domažlicích

Pozor! Agentky si zapisují!	1. 2. – 26. 5. 2024
-----------------------------	---------------------

Pohraniční tranzitní tábor Furth im Wald (1946–1957)	15. 3. – 2. 6. 2024
Průběh válečných let na Domažlicku (1938–1945)	16. 4. – 24. 5. 2024

Doupě u Telče

Hrad Roštejn

Fotografie a fotografiky Milana Skořepy	27. 4. – 31. 10. 2024
---	-----------------------

Drnovice

NKP Ploština

Poklady skryté v podzemí Karpat	6. 4. – 28. 10. 2024
Žijí tady s námi	1. 4. – 31. 10. 2024

Dvůr Králové nad Labem

Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem

Jedinečné pohlednice města ze sbírek muzea	1. 3. – 21. 4. 2024
Dance all night	5. 4. – 26. 5. 2024
Retrogaming	7. 6. – 1. 9. 2024

Františkovy Lázně

Městské kulturní středisko Františkovy Lázně

Městské muzeum Františkovy Lázně

Voda, která léčí	24. 4. – 20. 10. 2024
------------------	-----------------------

Frenštát pod Radhoštěm

Muzeum Frenštát pod Radhoštěm

Keramika nejen v kuchyních našich babiček	30. 11. 2023 – 5. 5. 2024
---	---------------------------

Frýdek-Místek

Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Smalt v Pobeskydí	14. 3. – 9. 6. 2024
Amatér života: Cesta obrazy, smalty a člověčí fantazií	
Petra Bednáře	22. 3. – 2. 6. 2024

Fulnek

Svět Komenského Fulnek

Janův labyrint	27. 9. 2023 – 30. 9. 2024
----------------	---------------------------

Havlíčkův Brod

Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod

Veteran club Havlíčkův Brod	15. 3. – 12. 5. 2024
Výstava československých motocyklů	15. 3. – 12. 5. 2024

Hlinsko

Městské muzeum a galerie Hlinsko

Martin Šmíd: Velkoformátové kresby	2. 3. – 28. 4. 2024
65. Výtvarné Hlinecko: Dámy s paletou	22. 6. – 15. 9. 2024

Muzeum

Tajemství depozitáře	1. 6. – 15. 9. 2024
----------------------	---------------------

Hluboká nad Vltavou

Alšova jihočeská galerie

Martin Gerboc: Oko za oko, zub za zub!	4. 2. – 12. 5. 2024
Heptameron: Surrealismy a sen renesance	25. 2. – 12. 5. 2024
Belvedere na Hluboké: Let it grow again!	9. 6. – 10. 11. 2024

Národní zemědělské muzeum Ohrada

Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství

Josef Řeřicha: Stromy, lesy a krajina jižních Čech	29. 3. – 24. 7. 2024
Miloslav Frantál: Obrazy z lesních a vodních světů	29. 3. – 2. 6. 2024
Kapr, člověk a krajina: O rybách a rybářích	2. 4. – 22. 7. 2024
Jaromír Zumr: Fotografické toulky	3. 6. – 4. 8. 2024

Hlučín
Muzeum Hlučínska

Secese 8. 3. – 9. 6. 2024

Hodonín
Masarykovo muzeum v Hodoníně

Prusové na Moravě 22. 3. – 1. 9. 2024

Hodonín u Kunštátu
Památník holokaustu Romů a Sintů na Moravě

Českoslovenští piloti v RAF: Nebeští jezdci 3. 4. – 31. 10. 2024

Hořice
Městské muzeum a galerie Hořice

Bronislava Bakule Malá / Markéta Zlesáková: Blízké setkání stejného druhu 2. 2. – 28. 4. 2024

Stehem a tahem: Dívčí průmyslová škola Vesna v Hořicích 30. 5. – 15. 9. 2024

Poklady z farní knihovny 6. 6. – 29. 9. 2024

Galerie plastik a mezinárodní galerie moderního sochařství pod širým nebem – Vrch Gotthard

140 let SUPSSK Hořice 25. 4. – 14. 7. 2024

Hořovice
Muzeum Hořovicka

Hrady a zámky na historických fotografiích 29. 3. – 9. 6. 2024

Hrabyně
Národní památník II. světové války

Válečný rok 1944 11. 4. – 30. 11. 2024

Opava válečná: Opava a Opavsko za II. světové války 11. 4. – 30. 11. 2024

Netruchlete pro mne: Justiční vražda generála Heliodora Píky 11. 4. – 30. 11. 2024

Hradec Králové
Muzeum východních Čech v Hradci Králové

Jan Žižka: Husité ve východních Čechách 23. 6. 2023 – 21. 4. 2024

Asili Watu: Přírodní národy Afriky 1. 3. – 30. 4. 2024

Taj jemnosti aneb Návraty domů 5. 4. – 27. 10. 2024

Na okraji keltského světa 14. 6. – 31. 12. 2024

Hranice
Městská kulturní zařízení Hranice
Výstavní síň Stará radnice

Hranice poznání 14. 3. – 16. 6. 2024

Hustopeče
Městské muzeum a galerie Hustopeče

Výstava prací žáků hustopečských škol 31. 3. – 28. 4. 2024

Jana Rozková: Obrazy 5. 5. – 26. 5. 2024

Radomír Surma: Otisky / Malby / Bodytypie 2 2. 6. – 23. 6. 2024

Cheb
Muzeum Cheb

Loutka a moderna: České loutky ze sbírky Marie a Pavla Jiráskových (1900–1950) 22. 3. – 30. 6. 2024

Chomutov
Oblastní muzeum v Chomutově

Setkání po 40 letech 16. 3. – 25. 5. 2024

Radnice

Chomutov pod hákovým křížem 9. 5. – 26. 10. 2024

Chrudim
Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi

Všechno nejlepší! 2. 7. 2023 – 19. 5. 2024

Vyfoť mě, když to dokážeš! 22. 3. – 1. 9. 2024

Regionální muzeum v Chrudimi

Za pokladem ztraceného města 7. 3. – 21. 4. 2024

Řemeslo má zlaté dno: Od cechů po současnost 22. 3. – 31. 8. 2024

Jablunkov
Muzeum trojmezí

Plicní sanatorium v Jablunkově 24. 4. – 10. 11. 2024

Jaroměř
Městské muzeum v Jaroměři

Vladimír Preclík: Nekousavě kousati 12. 2. – 30. 4. 2024

Hudební život v Jaroměři 18. 4. – 18. 8. 2024

Rostislav Bartoň: Magická krajina Orlických hor a podhůří 16. 5. – 2. 9. 2024

Na březích Nilu 6. 6. – 1. 10. 2024

Jesenice
Vlastivědné muzeum Jesenice

Jiří Měchura: To všechno odnes čas 11. 4. – 19. 5. 2024

Dobrodružné toulky světem Pavla Čecha 23. 5. – 23. 6. 2024

Jeseník
Vlastivědné muzeum Jesenicka

Řád německých rytířů v Jeseníkách a arcivévoda

Evžen Habsburský 20. 2. – 2. 6. 2024

NEkostely, NEkaple 5. 3. – 26. 5. 2024

Jičín
Regionální muzeum a galerie v Jičíně

Petr Raška: Pod hvězdnými asfodely 7. 4. – 12. 5. 2024

Jihlava
Dům Gustava Mahlera

Gustav Krum (1924–2024) 17. 4. – 8. 9. 2024

Muzeum Vysočiny Jihlava

Kolem středu 8. 4. – 19. 5. 2024

Toulky Moravským Toskánskem 20. 5. – 7. 7. 2024

Keltové a Germáni na periferii 14. 12. 2023 – 30. 6. 2024

Tomáš Záborec: Dřevomalby 4. 4. – 2. 6. 2024

Jilemnice
Krkonošské muzeum Jilemnice

Ve znamení tří pštrosích per 18. 6. 2023 – 28. 4. 2024

Krakonoš, pán Krkonoš 28. 10. 2023 – 8. 9. 2024

Příběh mého otce 22. 3. – 26. 5. 2024

Bližnímu na pomoc: 150 let hasičů v Jilemnici 1. 5. 2024 – 30. 4. 2025

Karel Vik 31. 5. – 29. 9. 2024

Jílové u Prahy
Regionální muzeum v Jílovém u Prahy

Cesta časem se sv. Vojtěchem 16. 3. – 28. 4. 2024

Klientky 21. 4. – 11. 6. 2024

Jindřichův Hradec
Muzeum Jindřichohradecka

Antonín Málek forever 6. 4. – 22. 9. 2024

Kostel sv. Jana Křtitele s klášteřem minoritů

Nežárecké předměstí 1. 4. 2024 – 6. 1. 2025

Bedřich Smetana 1. 5. – 30. 9. 2024

Stále malující Zdenka Skořepová 8. 6. – 30. 9. 2024

Kadaň
Městské muzeum v Kadani

Skrz na skrz: Nejen kadaňští umělci z našich sbírek	29. 2. – 5. 5. 2024
Švédské šance: Krušné hory v době třicetileté války	6. 4. – 28. 10. 2024
Kadaňský mír 1534	8. 6. – 28. 10. 2024

Kladno
Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně

Kořeny	14. 2. 2024 – 5. 1. 2025
--------	--------------------------

Klatovy
Galerie Klatovy/Klenová
Galerie U Bílého jednorožce v Klatovech

Lino 2001	27. 1. – 30. 4. 2024
Marek Meduna: Vlastnictví včerejška	6. 4. – 2. 6. 2024

Kostel sv. Vavřince v Klatovech

Jan Zdvořák: Bitte geh weg!	13. 4. – 9. 6. 2024
-----------------------------	---------------------

Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech

Jana Brožová: Známa / Neznáma	24. 1. – 12. 5. 2024
Realizace nové expozice muzea	30. 5. 2024 – 2. 2. 2025
Posedlí čajem a Orientem	30. 5. – 8. 9. 2024

Klenová
Galerie Klatovy/Klenová

Stopy v písku: Tvorba ze sbírek galerie (1900–1959)	24. 3. – 19. 5. 2024
Václav Kopecký: Always now	24. 3. – 26. 5. 2024
Cesta 2024	24. 3. – 26. 5. 2024

Kolín
Regionální muzeum v Kolíně
Dvořákovo muzeum pravěku

Ozdoby dávné doby	10. 6. 2022 – 4. 6. 2024
-------------------	--------------------------

Veigertovský dům

Lichtenštejnové: 400 let knížecího rodu v Čechách	21. 2. – 15. 9. 2024
---	----------------------

Kopřivnice
Muzeum nákladních automobilů Tatra Kopřivnice

Tatra ve službách skautů	24. 1. – 30. 9. 2024
--------------------------	----------------------

Kouřim
Muzeum Kouřimska v Kouřimi

Koloniál pana Bajzy	29. 3. – 28. 10. 2024
---------------------	-----------------------

Králíky
Městské muzeum Králíky

Jan Svoboda: Dvojcesta	8. 3. – 30. 4. 2024
------------------------	---------------------

Kralovice
Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici

Medaile Marie Uchytílové	6. 2. – 21. 4. 2024
Vladivoj Havlíček: Retrospektiva	9. 4. – 2. 6. 2024
Richard Homola: Plaská barokní krajina	26. 4. – 23. 6. 2024
Posvátné umění v nesvaté době: České sakrální umění (1948–1989)	6. 6. – 8. 9. 2024

Kralupy nad Vltavou
Městské muzeum v Kralupech nad Vltavou

Dvořák 120: Rok české hudby na Kralupsku	2. 5. – 8. 6. 2024
--	--------------------

Krnov
Městské muzeum v Krnově

Heliodor Píka a československý zahraniční odboj	5. 4. – 23. 6. 2024
---	---------------------

My čtyři	6. 4. – 26. 5. 2024
Gustav Aulehla	1. 6. – 25. 8. 2024
Fenomén Igráček	28. 6. – 1. 9. 2024

Kroměříž
Muzeum Kroměřížska

Barevné světy Tomáše Vosolsobě	1. 3. – 2. 6. 2024
Někdo to rád sušené	12. 4. – 22. 9. 2024

Kutná Hora
Galerie Středočeského kraje

O tobě: Z nejmladší ženské malby a sochy Jiří Straka: Mlčení	4. 2. – 18. 8. 2024
Martina Skala: Voyage	18. 2. – 23. 6. 2024
Vratislav Karel Novák: Stále v pohybu	18. 2. – 8. 9. 2024
Eva Švankmajerová / Jan Švankmajer: Disegno interno	3. 3. – 4. 8. 2024

České muzeum stříbra
Hrádek

Ve stínu pyramidy	29. 3. – 30. 11. 2024
Kutná Hora husitská	5. 4. – 13. 10. 2024

Kamenný dům

Kutnohorská varhanářská škola	5. 4. – 30. 11. 2024
-------------------------------	----------------------

Kyjov
Vlastivědné muzeum Kyjov

Vlastík aneb Vzpomínka na nevšedního člověka	14. 4. – 16. 6. 2024
--	----------------------

Lanškroun
Městské muzeum Lanškroun

XVII. Trienále českého exlibris	27. 1. – 28. 4. 2024
---------------------------------	----------------------

Lány
Muzeum T. G. Masaryka v Lánech

Významné návštěvy u T. G. M. v Lánech	9. 3. – 2. 6. 2024
Ateliér Slaný	8. 6. – 1. 9. 2024

Letohrad
Kulturní centrum Letohrad
Městské muzeum

Kaple sv. Jana Nepomuckého v obrazech	4. 4. – 19. 5. 2024
Fotografie Jaroslava Tichého	15. 4. – 22. 5. 2024
Železniční výstava	3. 6. – 14. 9. 2024

Liberec
Oblastní galerie v Liberci

Josef Baier: Sound Shapes	8. 3. – 26. 5. 2024
Ivana Lomová: Ticho	8. 3. – 26. 5. 2024

Severočeské muzeum v Liberci

Symbiosis	25. 1. – 9. 6. 2024
František Štorm	15. 2. – 26. 5. 2024
Za hranice animace: Voděná loutka v českém filmu	14. 3. – 2. 6. 2024
Jan Schindler: Ryté sklo	20. 6. – 28. 10. 2024

Lidice
Památník Lidice

Slzy všech lidí jsou stejné	16. 11. 2023 – 1. 5. 2024
-----------------------------	---------------------------

Lidická galerie

Žádný pocit netrvá věčně	23. 3. – 29. 9. 2024
Ateliér: Kde se převtělíš v umělce!	23. 3. – 5. 5. 2024

Litoměřice
Oblastní muzeum v Litoměřicích

Rekonstrukce staré radnice	1. 1. – 31. 12. 2024
Historie staré radnice	1. 1. – 31. 12. 2024

Severočeská galerie výtvarného umění
v Litoměřicích

Dagmar Filípková: Pouť krkonošská a jiné krajiny	23. 2. – 26. 5. 2024
Martin Mainer: Druhé dežavy	8. 3. – 26. 5. 2024
Ve stínu stromů	18. 6. – 29. 9. 2024

Kostel Zvěstování Panny Marie

Patrik Hábl	6. 6. – 29. 9. 2024
-------------	---------------------

Litomyšl
Regionální muzeum v Litomyšli

Bedřich Smetana a Litomyšl	3. 3. – 15. 9. 2024
Posílám Vám pozdrav: Pohlednice Litomyšle (1894–1950)	17. 3. – 26. 5. 2024
České korunovační klenoty na dosah: Osudy 22 korunovaných panovníků	1. 6. – 1. 9. 2024

Portmoneum – Museum Josefa Váchala

100 let od domalování Portmonea a vydání Krvavého románu Josefem Váchalem	28. 3. – 26. 5. 2024
Když se i muži červenají	7. 6. – 29. 9. 2024

Litovel
Muzeum Litovel

Patchwork, sešívané umění	27. 1. – 28. 4. 2024
Slasti a strasti napoleonských vojáků	3. 5. – 23. 6. 2024
Záhady hlavolamů	27. 6. – 1. 9. 2024

Lomnice nad Popelkou
Městské muzeum a galerie Lomnice nad Popelkou

Smetana zapomenut v kameni aneb Výlety zapomínky	2. 3. – 21. 4. 2024
Jan Dinga: Obrazy	1. 5. – 9. 6. 2024
Drahé kameny a minerály: Krása achátů	16. 6. – 1. 9. 2024
Jan Hrdlička: Fotografie exotických zvířat	16. 6. – 1. 9. 2024

Louny
Galerie Benedikta Rejta v Lounech

Tichý, Smutný / Smutný, Tichý	22. 2. – 28. 4. 2024
Hra	16. 5. – 3. 11. 2024

Oblastní muzeum v Lounech

Poklady ze švartny	16. 1. – 21. 4. 2024
Divé Krušné hory	17. 4. – 16. 6. 2024

Luhačovice
Muzeum Luhačovického Zálesí

Auguste Rodin objektivem	
Brunera-Dvořáka	14. 3. – 29. 12. 2024

Malenovice
Hrad Malenovice

Jiří Hýža: Výroba krojové obuvi	6. 4. – 8. 9. 2024
---------------------------------	--------------------

Mělník
Regionální muzeum Mělník

Lidé odvedle: Neobvyklý výlet do světa lidí s hendikepem	26. 1. – 27. 6. 2024
--	----------------------

Mikulov
Regionální muzeum v Mikulově

Autor restaurátor	27. 4. 2023 – 30. 11. 2024
Výběr ze zlatého fondu Národního muzea fotografie	4. 4. – 30. 6. 2024

Miřetice
Památník Ležáky

Operace Anthropoid	5. 4. – 13. 5. 2024
--------------------	---------------------

Mladá Boleslav
Kultura města Mladá Boleslav
Městský palác Templ

Jiří Kučera: Obraz na hladině	22. 3. – 20. 4. 2024
-------------------------------	----------------------

Galerie Sbor českých bratří

Z ledu ven	31. 3. – 30. 4. 2024
------------	----------------------

Galerie pod Věží

Venus foto	19. 3. – 24. 4. 2024
------------	----------------------

Muzeum Mladoboleslavska

Mladá Boleslav z letadla	10. 1. – 28. 4. 2024
Příběh mince: Moneta Terra Bohemiae	16. 1. – 28. 4. 2024
Kalvárie	13. 2. – 21. 4. 2024

Mnichovo Hradiště
Muzeum města Mnichovo Hradiště

Svatby na Mnichovohradištsku	25. 4. – 1. 9. 2024
------------------------------	---------------------

Mohelnice
Muzeum Mohelnice

Cesty k domům	14. 3. – 9. 6. 2024
---------------	---------------------

Napajedla
Muzeum Napajedla

Jan Ambrůz: Brnkání	1. 2. – 28. 4. 2024
Galina Miklínová: Držte si ponožky	16. 5. – 1. 9. 2024

Nové Město na Moravě
Horácká galerie v Novém Městě na Moravě

Sochy pod novoměstskou oblohou:	
Jan Hendrych	12. 5. 2023 – 30. 4. 2024

Horácké muzeum a Informační centrum

Pernštejnské ženy a Evropa	2. 2. – 19. 5. 2024
Divočina: Hledání autentické přírody	23. 5. – 8. 9. 2024

Nové Město nad Metují
Městské muzeum Nové Město nad Metují

Dušan Vrchoslav	15. 2. – 27. 4. 2024
Pohledy do historie města	1. 5. – 30. 9. 2024

Nové Strašecí
Muzeum Nové Strašecí

Kde bydlely panenky našich maminek a babiček:	
Soukromá sbírka Lukáše Novotného	7. 3. – 20. 4. 2024
ZŠ Nové Strašecí	25. 4. – 9. 6. 2024

Nový Bor
Sklářské muzeum Nový Bor

100x Pavel Hlava	15. 3. – 31. 5. 2024
Ajeto 30	22. 6. – 22. 9. 2024

Olomouc
Vlastivědné muzeum v Olomouci

Průmyslové muzeum císaře Františka Josefa v Olomouci	15. 12. 2023 – 28. 4. 2024
--	----------------------------

Opava
Slezské zemské muzeum
Historická výstavní budova

Opava jubilejní: Poklady městského muzea	22. 2. – 3. 11. 2024
Opava jubilejní: Osobnosti známé i neznámé	22. 2. – 3. 11. 2024
Opava jubilejní: S malíři po opavských zákoutích	22. 2. – 3. 11. 2024
Motýli, květiny a čtverce	22. 3. – 30. 5. 2024
Společnými silami: Habsburkové a zemské hlavní město Opava	3. 5. – 29. 9. 2024

Památník Petra Bezruče

Srdce a domov: Literární tradice a současnost
Opavska 15. 2. – 31. 12. 2024

Ostrava
Národní zemědělské muzeum Ostrava

Muzeum potravin a zemědělských strojů
Ukrajinská pole orná a válečná 26. 9. 2023 – 31. 7. 2024

Ostravské muzeum

Sandarmoch: Kde stromy mají tváře 9. 2. – 26. 5. 2024

Pardubice
Gočárová galerie
Automatické mlýny

Disegno Auditivo 24. 3. – 13. 12. 2024
Postprizma 20. 4. – 14. 7. 2024

Dům U Jonáše

Nový pokus o maximální přiblížení KE 3171 O 96:
Interpretace zátiší 20. 3. – 9. 6. 2024
Dana Bartoníčková a Martin Žák: Waxed 20. 3. – 9. 6. 2024

Východočeské muzeum v Pardubicích

Vlastimil Raška: Mizející svět 5. 5. 2023 – 21. 4. 2024
Zahraj si Pardubice! 24. 11. 2023 – 8. 9. 2024
Rok hudby: Bedřich Smetana 1. 3. – 15. 9. 2024
Jiří Toman: Město 26. 4. 2024 – 27. 4. 2025
Zmizelé Pardubice: Synagoga 26. 4. – 18. 10. 2024
Exit 91: Vykopávky 8. 5. – 4. 1. 2026
Petr Nikl: Spící 14. 6. – 8. 9. 2024

Paseky nad Jizerou
Památník zapadlých vlastenců v Pasekách nad
Jizerou

Pasecké pohlednice 1. 4. 2023 – 30. 4. 2024
Pasecká léčitelka Květa
Patočková 3. 12. 2023 – 31. 10. 2024

Pavlov
Archeopark Pavlov

Jak jsme (lovili) kopalí mamuty 5. 4. – 23. 6. 2024

Písek
Prahačské muzeum v Písku

Jitka Petrášová: Walk together side by side 1. 3. – 5. 5. 2024
Betonový Písek aneb Podnikatel Vlč
a jeho továrna 1. 3. – 21. 4. 2024
Svatopluk Klimeš: Znamení 18. 4. – 26. 5. 2024
Bitva u Melegnana 26. 4. – 23. 6. 2024
3 x H 10. 5. – 23. 6. 2024
Malba v Písku 6. 6. – 18. 8. 2024

Plasy
Centrum stavitelského dědictví

Tatra 77a: Od zázraku k vrazu a zpět 27. 3. – 28. 10. 2024
Motocykly ČZ s příběhem 27. 3. – 28. 10. 2024
Tradiční stavitelství za císaře
Franze Josefa 27. 3. – 28. 10. 2024

Plzeň
Západočeská galerie v Plzni

Umění prodát (se): Umělec ve spárech trhu
19. století 1. 3. – 2. 6. 2024
Miloš Ševčík: Essentia minimalis 26. 6. – 29. 9. 2024

Výstavní síň Masné krámy

Očima Franze Kafky: Mezi obrazem
a jazykem 5. 6. – 28. 10. 2024

Západočeské muzeum v Plzni

Bedřich Smetana a Plzeň 2. 3. – 1. 9. 2024
Vladimír Havlic: Návraty 4. 4. – 5. 5. 2024

Muzeum církevního umění plzeňské diecéze

Yasuhiro Chida: Krajiny světla /
/ Light Scapes 26. 3. – 21. 4. 2024

Muzeum loutek

Svoboda, můj domov 18. 9. 2023 – 31. 5. 2024

Poděbrady
Polabské muzeum

Z historie domácích strojů 12. 12. 2023 – 30. 9. 2024

Polička
Městské muzeum a galerie Polička
Centrum Bohuslava Martinů

Vzhůru do středověku! 4. 2. – 21. 4. 2024
Příběhy dřevěných hraček 19. 5. – 1. 9. 2024

Praha
Chvalský zámek

Helena Zmatlíková dětem:
100 let 18. 11. 2023 – 12. 5. 2024

Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových

Preparing for Darkness, Vol. 8 22. 3. – 19. 5. 2024
Jan Merta / Petr Veselý 23. 3. – 19. 5. 2024
Zdenka Rusová: Mezi tajemným a zjevným 9. 4. – 2. 6. 2024

Museum Montanelli

Dangerous love: O lásce očima
žen 18. 10. 2023 – 31. 7. 2024

Muzeum hlavního města Prahy
Clam-Gallasův palác

V umění volnost 5. 12. 2023 – 30. 4. 2024
Tajemství lustru z čínského salonku 18. 3. – 18. 6. 2024

Studijní a dokumentační centrum Norbertov

Vila Tugendhat ve fotografii Miloše Budíka 8. 2. – 26. 5. 2024

Národní galerie v Praze
Palác Kinských

Na led! Hokej a bruslení v obrazech 26. 4. – 27. 10. 2024

Schwarzenberský palác

Agostino Carracci a Benátky 20. 2. – 2. 6. 2024

Valdštejská jízdárna

Od Michelangela po Callota: Umění grafiky
manýrismu 17. 5. – 11. 8. 2024

Veletržní palác

Antonín Karel Balzer: Krkonošsko-adršpašský
cyklus 15. 2. – 2. 6. 2024
Luděk Marold pro Fliegende Blätter 15. 2. – 2. 6. 2024
Filomena Borecká: Dech tichých myšlenek 22. 3. – 8. 9. 2024
Žádný pocit netrvá věčně 22. 3. – 29. 9. 2024

Národní pedagogické muzeum a knihovna
J. A. Komenského

Cesta kolem světa za 45 minut: Za obzory školního
zeměpisu a dějepisu 1. 12. 2023 – 31. 10. 2024

Národní technické muzeum

Antonín Viktor Barvitijs: Moderní architekt
za času historismu 31. 5. 2023 – 28. 4. 2024
Bezpečnost především: 50 let crash testů
vozů Škoda 25. 10. 2023 – 26. 5. 2024
Santini a svět jeho architektury
(1723–2023) 7. 12. 2023 – 5. 1. 2025

Petrof 160: Klavír jako technické dílo	10. 4. 2024 – 31. 1. 2025
Národní zemědělské muzeum	
Kde fondy EU pomáhají: Zemědělství a rozvoj venkova	9. 1. – 28. 4. 2024
Ukryto v muzeu: Výstava V2023011	25. 1. – 5. 8. 2024
Šaty dělají člověka i v zemědělství	5. 2. – 30. 9. 2024
Novoměstská radnice	
Magie umění	20. 3. – 26. 4. 2024
Petra Kubík Nandrážiová: Nahoru	11. 4. – 5. 5. 2024
Andrea Králová: Návraty	8. 5. – 2. 6. 2024
Oči dokořán	15. 5. – 9. 6. 2024
Památník národního písemnictví	
Muzeum literatury	
Knihy do rukou lidu	9. 4. – 20. 4. 2024
Poštovní muzeum	
Tvoříte? Fotím!	27. 10. 2023 – 21. 4. 2024
Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze	
Český porcelán tří století (1792–2024)	25. 4. – 8. 9. 2024
Špek / Forma / Obsah	13. 12. 2023 – 19. 5. 2024
Žijeme lidsky? Svaz československého díla (1914–1948), hnutí za reformu bydlení	23. 5. – 15. 9. 2024
Galerie Josefa Sudka	
Zdeněk Merta / Jiří Stivín: Tváře	2. 3. – 9. 6. 2024
Prachatice	
Prachatické muzeum	
Hasiči: Historie hasičstva v okrese Prachatice	21. 3. – 9. 6. 2024
Cesty české vědy	18. 6. – 6. 10. 2024
Prostějov	
Muzeum a galerie v Prostějově	
Absolventi: ZUŠ V. Ambrose	7. 6. – 23. 6. 2024
Michal Zajaček / Miloš Karásek: Wolkerovy lásky	2. 2. – 26. 5. 2024
Luděk Bárta / Miloš Karásek: RE-WOLKER	2. 2. – 26. 5. 2024
Milování v přírodě	15. 2. – 19. 5. 2024
Restaurování: Křížová cesta	23. 2. – 30. 6. 2024
Špalíček	
HaDivadlo 50: Začalo to v Prostějově!	22. 3. – 2. 6. 2024
Zdeněk Horák: Vzpomínky na Prostějov	14. 6. – 15. 9. 2024
Předklášteří	
Podhorácké muzeum	
Krajiny ZeMě: Práce žáků výtvarného oboru ZUŠ Tišnov	19. 3. 2024 – 28. 4. 2024
Přerov	
Muzeum Komenského v Přerově	
Teď je železný věk: Doba halštatská v srdci Moravy	19. 12. 2023 – 28. 4. 2024
Kdo je Noe? Starý zákon na školních obrazech	23. 2. – 28. 7. 2024
Katolická liturgie v obrazech	23. 2. – 28. 7. 2024
120 let parku Michalov	3. 4. – 27. 10. 2024
Ornitologická stanice – ORNIS	
Ať žije Michalov!	5. 6. – 30. 11. 2024
Přeštice	
Dům historie Přešticka	
Elegance, která nestárne	5. 3. – 15. 5. 2024
Přeštice na starých pohlednicích, mapách a obrazech	5. 3. – 15. 5. 2024
Hledej, hádej, pozoruj	17. 5. – 20. 6. 2024
Příbor	
Centrum tradičních technologií Příbor	
Vajco: „Gdyž Kristus Pan byl ukřižovaný, dali malým děťam malované vajíčka, aby nepřakaly“	9. 3. – 18. 5. 2024
Příbram	
Hornické muzeum Příbram	
Křemenné hmoty Brd a Podbrdská	1. 3. 2023 – 27. 12. 2024
Svatohorské poutní muzeum	
Svaté relikvie a jejich kult	27. 7. 2021 – 31. 12. 2024
Požár Svaté Hory	1. 10. 2021 – 31. 12. 2024
Varhany nejen svatohorské	9. 2. – 19. 12. 2024
Svíce: Votivní dary z Bavorska	15. 3. 2024 – 31. 1. 2025
Příkazy	
Hanácké muzeum v přírodě	
Zranitelné stavební dědictví	17. 6. 2023 – 30. 9. 2024
Rajhrad	
Památník písemnictví na Moravě	
Desátá múza: Renesanční básnička Westonia	11. 4. – 13. 10. 2024
Rakovník	
Muzeum T. G. M. Rakovník	
Záhada zlatých šperků	28. 6. 2022 – 26. 6. 2024
Daniel Adam z Veleslavína a jeho tisky	21. 3. – 2. 6. 2024
Epidemie v minulosti a současnosti	6. 6. – 22. 9. 2024
Galerie Samson – Café	
Kateřina Pouzová: Příroda kolem nás	16. 4. – 24. 5. 2024
MŠ Šamotka	28. 5. – 21. 6. 2024
Rabasova galerie Rakovník	
Vladislav Turský / Jan Turský: Sochy	8. 2. – 21. 4. 2024
Nová síň pod Vysokou bránou	
Středočeské trienále 2024	14. 3. – 12. 5. 2024
Výstavní síň na radnici	
Lenka Štěpaníková: Když Bůh promluvil	11. 4. – 19. 5. 2024
Rokycany	
Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech	
Cesty české vědy	2. 12. 2023 – 12. 5. 2024
Roudnice nad Labem	
Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem	
Proměnlivá expozice: Krajina / Válka / / Postava	10. 11. 2023 – 26. 5. 2024
David Možný: Without you	23. 2. – 26. 5. 2024
Alžběta Kumstátová: Bezprostřední poznání	23. 2. – 19. 5. 2024
Planet ID: Vzpomínky na Zemi	21. 6. – 6. 10. 2024
Podřipské muzeum	
Motivy české krajiny a přírody	23. 12. 2023 – 26. 4. 2024
České středohoří: Minulost / / Současnost	26. 3. – 29. 9. 2024
Orchideje Českého středohoří	3. 5. – 25. 10. 2024
Roztoky	
Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy	
Kočovná herna Sládkovna	15. 12. 2023 – 28. 4. 2024
Vojtěch Kubašta: Svět pop-up knih	5. 4. 2024 – 28. 1. 2025
V zajetí překladu: Jaroslav Zorálek a jeho nakladatelé	12. 4. – 31. 7. 2024

Miloš Malina: Sběratel, podivín, archeolog	17. 5. – 15. 10. 2024
Rožmitál pod Třemšínem	
Podbrdské muzeum	
Ivo Burian: Sumarizace	19. 4. – 19. 5. 2024
Rumburk	
Muzeum Rumburk	
Po stopách minerálů České republiky i dalekého vesmíru	5. 6. 2023 – 31. 5. 2024
Vlastimil Andrš: Tiché lovy fotoaparátem	7. 3. – 7. 6. 2024
Rychnov nad Kněžnou	
Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou	
Radek Drahy / Tomáš Chlud: Příběhy z Orlických hor v komiksech	27. 4. – 31. 10. 2024
Dějiny udatného českého národa	27. 4. – 31. 10. 2024
Orlická galerie	
Z Potštejna do Orlických hor: Náš kraj v díle bratří Liebscherů	27. 4. – 9. 6. 2024
Kreslím, tedy jsem: Příběh výtvarné dílny	27. 4. – 9. 6. 2024
Jan Trampota: Orlické hory baladické	27. 4. – 9. 6. 2024
Rýmařov	
Městské muzeum Rýmařov	
Adriena Šimotová / Jindřich Štreit: Společná setká(vá)ní	2. 3. – 28. 4. 2024
Šárka Lupečková / Marek Zoth: Dva	4. 5. – 29. 5. 2024
Vzpomínka na Jiřího Karla	1. 6. – 26. 6. 2024
Markéta Myšková: Pozdravy z tichých krajín	1. 6. – 26. 6. 2024
Sedlčany	
Městské muzeum Sedlčany	
Zdeněk Štoviček: Svou cestou	7. 3. – 21. 4. 2024
Eliška Junková / Jaroslav Falta	25. 4. – 2. 6. 2024
Sedlčany: Město výročí	15. 6. – 15. 9. 2024
Semily	
Muzeum a Pojizerská galerie Semily	
Ovečky, kam se podíváš	2. 3. – 21. 4. 2024
B. Nováková / L. Havrda: Výchozí bod	5. 4. – 5. 5. 2024
Svět očima Jindřicha Štreita	26. 4. – 9. 6. 2024
Lubo Králíček: Malíř za železnou oponou	26. 4. – 23. 6. 2024
Malíři Pojizeří: Konečnost v nekonečnu	10. 5. – 7. 7. 2024
Skuteč	
Regionální muzeum Skuteč	
V. J. Tomášek: 250 let od narození	26. 3. – 26. 5. 2024
Kouzlo hudebních nástrojů	28. 3. – 9. 6. 2024
Slaný	
Vlastivědné muzeum ve Slaném	
Marie Ladrová: Šepoty lesa	27. 3. – 2. 6. 2024
Celým rokem zaječím skokem	1. 5. – 31. 10. 2024
Slavkov u Brna	
Zámek Slavkov – Austerlitz	
Musaion: 100 let od založení muzea	24. 3. – 31. 5. 2024
Soběslav	
Blatské muzeum v Soběslavi	
Smrčkův dům	
Genius loci	27. 4. – 25. 5. 2024
18. výstava keramiky	27. 4. – 25. 5. 2024
Ptačí stavitelé	30. 5. – 28. 9. 2024
Sokolov	
Muzeum Sokolov	
Cesta kolem světa	1. 4. – 30. 6. 2024
FOS	10. 4. – 5. 5. 2024
Zrestaurované sbírky	22. 5. – 31. 8. 2024
Sovinec	
Hrad Sovinec	
Vojtěch Ondrák: Tři tváře Sovince	29. 3. – 31. 10. 2024
Dobrodružství cyklistiky: Éra vysokého kola	8. 6. – 31. 10. 2024
Strakonice	
Muzeum středního Pootaví Strakonice	
130 let muzea	1. 3. 2024 – 29. 12. 2024
Synek / Gregora: Retrospektiva	3. 4. – 12. 5. 2024
DDM Strakonice: Naše Strakonice, tady žijeme	3. 5. – 23. 6. 2024
R. Riedlbauch: Krajina / Ticho / Člověk	15. 5. – 7. 7. 2024
Daniel Becher: Obrazy	15. 5. – 23. 6. 2024
ZUŠ Strakonice	12. 6. – 7. 7. 2024
Svatý Mikuláš	
Národní zemědělské muzeum Kačina	
Muzeum českého venkova	
Zázračné divadlo barokního světa	16. 8. 2021 – 5. 5. 2025
Strašidla a duchové Kačiny	23. 10. 2023 – 31. 12. 2024
Šlapanice	
Muzeum ve Šlapanicích	
Hospoda! Žije?	1. 3. – 26. 5. 2024
Štramberk	
Muzeum Šipka Štramberk	
Jan Lukášek: Muž, který létal s motýly	3. 5. 2023 – 30. 4. 2024
Šumperk	
Vlastivědné muzeum v Šumperku	
Dílo A. Kašpara v historických románech	23. 3. – 31. 8. 2024
Jak bydlí ptáci aneb Vše o ptačích hnízdech	26. 3. – 31. 5. 2024
Udělej si sám	25. 4. – 31. 8. 2024
Tábor	
Husitské muzeum v Táboře	
Stará tábořská radnice	
Jára Novotný: Pastely	12. 4. – 30. 6. 2024
Jan Žižka: 600 let (1424–2024)	26. 4. – 11. 5. 2025
Tachov	
Muzeum Českého lesa v Tachově	
70 let v klášteře	5. 3. – 30. 4. 2024
Fotografie Kláry Kašparové	22. 3. – 30. 4. 2024
Trienále neprofesionální výtvarné tvorby 2024: O cenu Franze Rumplera	7. 5. – 23. 6. 2024
Do školy povinně	14. 5. – 23. 6. 2024
Telč	
Muzeum Vysočiny Jihlava	
Pobočka Telč	
Mezi...	29. 3. – 26. 5. 2024
Teplice	
Regionální muzeum v Teplicích	
Harry Potter aneb Mudlové, přijedte express	25. 6. 2023 – 28. 4. 2024
Ptačí výstava ZUŠ Dubí	5. 4. – 2. 5. 2024

Výstava ZUŠ Teplice	7. 5. – 9. 6. 2024
Hohnštejnský Kašpárek z Teplic do světa: Loutkář	
Harald Schwarz v Teplicích	8. 5. – 30. 8. 2024
7 pahorků teplických	17. 5. – 1. 9. 2024

Terezín

Památník Terezín

Malá pevnost

Zůstat člověkem	14. 3. – 9. 6. 2024
Těžké dny střídaly chvíle naděje	15. 3. – 9. 6. 2024
Zdena Nováková	20. 6. – 31. 8. 2024
Pavel Wohl	20. 6. – 31. 8. 2024

Muzeum ghetta

Richard Glazar (1920–1997): Muž, který se vzepřel zlu	7. 3. – 2. 6. 2024
XXVIII. ročník výtvarné soutěže Memoriál Hany Greenfieldové	6. 6. – 31. 8. 2024

Trutnov

Muzeum Podkrkonoší v Trutnově

Trutnovsko na starých fotografiích a pohlednicích I	23. 2. – 31. 8. 2024
--	----------------------

Třebíč

Muzeum Vysočiny Třebíč

Nástěnné kuchařky: Dobré samo se chválí	22. 3. – 12. 5. 2024
100 let skautingu v Třebíči	25. 4. – 2. 6. 2024
Open Per4mance	24. 5. – 1. 9. 2024
(O)tisky Staré Říše: Zdeněk Řezniček a jeho přátelé	21. 6. – 3. 11. 2024

Třešť

Muzeum Vysočiny Jihlava

Pobočka Třešť

Přírodou Třeštska se Zdeňkem Mayerem	17. 5. – 16. 6. 2024
--------------------------------------	----------------------

Třinec

Muzeum Třineckých železáren a města Třince

Sára Saudková: Fotografie	11. 2. – 21. 4. 2024
Pohádková země Vítězslavy Klimtové	23. 2. – 17. 5. 2024
Poklady a zajímavosti z depozitáře: Muzeum slaví 55 let, slavte s námi!	28. 4. – 15. 11. 2024

Turnov

Muzeum Českého ráje v Turnově

Drahé kameny Podkrkonoší	27. 2. – 29. 9. 2024
Jiří Urban	14. 3. – 9. 6. 2024
Jaroslav Prášil: Pod střechou	26. 3. – 2. 6. 2024
Špéra byla, je a bude: 140 let SUPŠ a VOŠ Turnov	4. 4. – 12. 1. 2025

Týn nad Bečvou

Hrad Helfštýn

Pavel Tasovský: V klidu i pohybu	27. 4. 2024 – 28. 10. 2024
----------------------------------	----------------------------

Týn nad Vltavou

Městské muzeum Týn nad Vltavou

Šel malíř krajinou	4. 3. – 26. 5. 2024
Haló, haló	28. 6. – 1. 9. 2024

Uherské Hradiště

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti

Kouzlení Kornelie Němečkové	15. 2. – 21. 4. 2024
100 let vysílání Československého rozhlasu na jihovýchodní Moravě	14. 3. – 14. 7. 2024
Nemocnice Uherské Hradiště	16. 5. – 7. 7. 2024

Galerie Slováckého muzea

Zdeněk Tománek: Semafor, socha pro město	19. 7. 2023 – 30. 6. 2024
Lenka Falušiová: Sama v horách	21. 3. 2024 – 26. 5. 2024
Návraty malíře Pavla Vavryse	21. 3. 2024 – 26. 5. 2024

Uherský Brod

Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě

Komenského mapy Moravy	1. 3. – 19. 5. 2024
Havraní křik	18. 3. – 5. 5. 2024
Brýle mámení	21. 3. – 19. 5. 2024
Umění starého Orientu	7. 6. – 10. 11. 2024
Zázrakem	11. 6. – 30. 6. 2024

Ústí nad Labem

Muzeum města Ústí nad Labem

K. Chotek: Fotograf s modrou krví	28. 9. 2023 – 28. 4. 2024
Bruselská keramika z Jílového	1. 12. 2023 – 28. 4. 2024
Bezpečná hnízdiště nejen pro rarohy	15. 3. – 21. 4. 2024
Markéta Pragerová: Rozpínavost hmoty	5. 4. – 2. 6. 2024

Valašské Meziříčí

Zámek Kinských ve Valašském Meziříčí

Perníkářství na Valašsku	4. 11. 2023 – 21. 4. 2024
Všechno nejlepší! 140 let muzea	13. 4. – 16. 11. 2024

Vamberk

Muzeum krajky Vamberk

Alena Mašková: Ano, jsem autista	2. 4. – 1. 9. 2024
----------------------------------	--------------------

Velvary

Městské muzeum Velvary

Krajina duše	12. 4. – 26. 5. 2024
Žiju v první republice	8. 6. – 25. 8. 2024

Veselí nad Lužnicí

Blatské muzeum ve Veselí nad Lužnicí

Weisův dům

Ladislav Rektoris (1929–2006)	2. 5. – 28. 9. 2024
-------------------------------	---------------------

Veselý Kopec

Muzeum v přírodě Vysočina

Expoziční celek Veselý Kopec

Příběhy z depozitáře	29. 3. – 31. 10. 2024
Půlstoletí s vámi	29. 3. – 31. 10. 2024

Vikýřovice

Muzeum silnic ve Vikýřovicích u Šumperka

Barevné proměny	1. 2. – 30. 4. 2024
Dopravní mapy a plány	15. 2. – 15. 6. 2024
Chemoplast hravě i zdravě	22. 5. – 6. 9. 2024
120 let Autoklubu České republiky	25. 6. – 26. 10. 2024

Vlašim

Muzeum Podblanicka

Naplech	4. 4. – 12. 5. 2024
Výtvarný obor ZUŠ Vlašim	16. 5. – 23. 6. 2024

Vodňany

Městské muzeum a galerie Vodňany

Jiří Řeřicha: Obrazy a kresby	24. 3. – 5. 5. 2024
Jakub Sajler: Humanitas	20. 4. – 30. 5. 2024
Operace Overlord: Vylodění v Normandii	28. 4. – 9. 6. 2024
XVII. Trienále českého exlibris	11. 5. – 30. 6. 2024

Muzeum

Muzejní kuriozity aneb Poznáš, k čemu sloužíme?	1. 5. – 29. 9. 2024
--	---------------------

Volyně

Městské muzeum Volyně

Markéta a děti	5. 3. – 21. 4. 2024
Osobnosti města: Jaroslav Hůlka	9. 4. – 2. 6. 2024

Vrchlabí

Krkonošské muzeum

Galerie Krkonoš	1. 11. 2023 – 27. 10. 2024
Miloš Šejn / Adriena Šimotová	17. 11. 2023 – 28. 4. 2024
Fotografové Krkonoš	24. 5. – 29. 9. 2024

Vsetín

Muzeum regionu Valašsko ve Vsetíně

Retrogaming	28. 1. – 28. 4. 2024
Křížová cesta kardinála Trochty	27. 2. – 26. 5. 2024
Muzeum stoleté	24. 3. – 31. 12. 2024

Vysoké Mýto

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

Dvorana slávy českých karosářů	21. 4. 2023 – 31. 12. 2025
Klavírní virtuoska Noemi Jirečková	5. 4. – 26. 4. 2024
Kluci a holky na čtyřech kolech	24. 4. – 8. 9. 2024

Vyškov

Muzeum Vyškovska

Musil mnoha tváří	28. 4. 2023 – 29. 12. 2024
Když jsem já sloužil	1. 2. – 31. 5. 2024
Víra v tradici	6. 2. – 12. 5. 2024
Nejslavnější kostičky LEGO	2. 3. – 1. 5. 2024
Obrazy a dřevorezby výtvarníků z Vyškova	12. 3. – 21. 4. 2024
Kroj jak malovaný	19. 3. – 23. 6. 2024
100. výročí narození rodáka Karla Kachyni	16. 4. – 30. 6. 2024
Muzeum jubilující	14. 5. – 28. 7. 2024
Pronásledovaná církev za komunismu, perzekuovaní rodáci a místní duchovní	18. 6. – 27. 10. 2024

Zábřeh

Muzeum Zábřeh

Václav Hollar: Fauna a flóra	10. 1. – 29. 10. 2024
Jedovaté rostliny	6. 2. – 12. 5. 2024
Ve stínu Fudži	6. 3. – 28. 4. 2024

Zbiroh

Muzeum J. V. Sládka a Městské muzeum Zbiroh

Madeira	26. 3. – 30. 4. 2024
---------	----------------------

Zlín

Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně

Dana Sahánková: Mundus Invisibles	20. 2. – 5. 5. 2024
Staré umění ze sbírky GVUO	21. 2. – 5. 5. 2024

Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně

Kroky inovace a elegance	16. 1. – 26. 5. 2024
Svět hraček Baťa	3. 5. – 1. 9. 2024

Znojmo

Jihomoravské muzeum ve Znojmě

Příběh hrdé pokory	2. 11. 2023 – 26. 5. 2024
Adolf Oborny: Homo Botanicus	20. 1. – 19. 5. 2024
Analfabeta Negramotná a další hrdinové z knih	25. 5. – 6. 10. 2024
Výzkumy v Těšeticích slaví 60 let	7. 6. – 3. 11. 2024
Dům umění	
Miroslava Krausová / Pavel Kašpárek:	
Dialogy	16. 2. – 26. 5. 2024
30 let Cykloklubu Znojmo	5. 4. – 28. 4. 2024
Věroslava Vinická: Setkávání s barvami	26. 4. – 28. 7. 2024
Masaryk ve Znojmě	6. 5. – 29. 9. 2024
Cornštejn, hrad plný překvapení	8. 6. – 13. 10. 2024

Zubrnice

Národní muzeum v přírodě

Muzeum v přírodě Zubrnice

Pavel Doskočil	1. 4. – 30. 6. 2024
Madona na vandru	1. 4. – 31. 8. 2024
Záplaty, sváry a jiné opravy	1. 4. – 31. 10. 2024

Žamberk

Městské muzeum Žamberk

Voda a život kolem ní	21. 4. – 2. 6. 2024
Cesta do pravěku	16. 6. – 8. 9. 2024

Žatec

Regionální muzeum K. A. Polánka v Žatci

Zlaté poklady filmového Hollywoodu	18. 4. – 16. 6. 2024
------------------------------------	----------------------

Křížova vila

Řepa, cukr, homole	11. 1. – 28. 4. 2024
--------------------	----------------------

Stará papírna

Pes, věrný přítel člověka	11. 4. – 7. 11. 2024
---------------------------	----------------------

Žďár nad Sázavou

Regionální muzeum města Žďáru nad Sázavou

Tvrz vypráví: Výstava k 90. výročí založení muzea	1. 5. – 25. 8. 2024
---	---------------------

Žebrák

Muzeum v Žebráku

Ševci, svrškaři, příštipkáři	28. 3. – 28. 10. 2024
------------------------------	-----------------------

Železná Ruda

Muzeum Šumavy Železná Ruda

Svět železnice	2. 12. 2023 – 31. 10. 2024
----------------	----------------------------

Věstník Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., 2/2024

Toto číslo vychází 15. dubna 2024. Náklad 1 000 ks. Periodicita šestkrát ročně.

Periodikum je registrováno MK ČR, reg. č. 8331, ISSN 1213-2152 (print), ISSN 2464-7837 (online).

Vydává AMG s finanční podporou Ministerstva kultury.

Uzávěrka příštího čísla: 10. května 2024

Téma Věstníku AMG 3/2024: Gloria musaealis 2023

Kalendárium: Pro otištění aktuálních výstav Vašeho muzea v *Kalendáriu výstav* zašlete jejich přehled na 3 měsíce dopředu

na e-mailovou adresu: kalendarium@cz-museums.cz. Uzávěrka podkladů pro rok 2024 je: **31. května, 31. července, 30. září,**

30. listopadu.

Redakce: Monika Benčová, Anna Komárková

Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., Jindřišská 901/5, 110 00 Praha 1

e-mail: vestnik@cz-museums.cz, <http://www.cz-museums.cz>

Redakční rada: Luděk Beneš, Milena Burdychová, Eva Dittertová, Hana Dvořáková, Magdalena Elznicová Mikesková, Zdeněk Freisleben, Jana Hutníková, Anna Komárková, Radka Křížková Červená, Zdeněk Kuchyňka, Zita Suchánková

Grafická úprava čísla: Monika Benčová, Anna Komárková

Obálka: Expozice *Portál do lesa* v Muzeu v Bruntále. Foto: Archiv muzea.

VÝSTAVA O HISTORII A SOUČASNOSTI PLASTŮ

aneb

Plasty jako dobrý sluha, ale špatný pán.

Jaký je vztah
Čechů k plastům?

V čem pro nás mohou být plasty přínosem
a jak s nimi zacházet, aby nám dobře
a udržitelně sloužily?

Co jsou nejrozšířenější mýty
o plastech a jak je to doopravdy?

Jaké jsou nejnovější trendy
v recyklaci plastů a proč je důležitá?

Instalace, která obsahuje řadu interaktivních prvků, je vyrobena z recyklovaných plastových desek. Součástí výstavy je i soutěžní kvíz pro návštěvníky s možností vyhrát symbolické ceny.

NABÍZÍME ZÁPŮJČKU VÝSTAVY ZDARMA!

Technické specifikace výstavy:

Rozsah výstavy cca 10 m² (výška max 2 m).
Možnost zajištění dopravy a instalace k zápůjčce.
Výstava bude připravena v květnu 2024.

**Autorem výstavy je společnost ALPLA
a vzdělávací iniciativa Replastuj.cz**
Kreativní zpracování a výroba: Plastic guys.

Kontakt pro více informací a objednání výstavy:

Lucie Pavlásková
e-mail: lucie.pavlaskova@impact.cz
tel.: (+420) 775 755 066

replastuj

Naskenujte mobilem
k zobrazení našich
referencí.

HISTORIE VE VIRTUÁLNÍ A ROZŠÍŘENÉ REALITĚ NA MÍRU

Historické rekonstrukce

Cestování v čase

3D restaurování

3D skenování

Interaktivní aplikace

Animace

www.tastyair.cz